

DRAUGAS
Lietuvių Tautinio Sąjūdžio
Organas
824 N. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 1-6640-41
Vienintelis lietuvių ir tikrųjų lietuvių
Hetero dienraštis pasaulyje
Šiandien "Draugas" 14 psl.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian American
Press Society
824 N. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 1-6640-41
The most influential Lithuanian Daily
in America
PRINTED IN TWO PARTS

No. 7

Kaina 5 centai

SESTADIENIS, SAUSIO (JAN. UARY) 9, 1954

Price 5 cents

VOL. XXXVIII

Vėl bus proga dėl genocido kalbėt

SALOMEJA NARKELIŪNAITE
Mūsų korespondentė Jungt. Tautos

JUNGT. TAUTOS. — Kaip senieji metai čia užbaigti politiniais ir saugumo klausimais, taip naujieji pradami socialiniais, kultūriniais ir humanitariniais, kurie taipgi turi mažesnę ar didesnę politinį atspalvį, kai paliečia Rytų ir Vakarų pusrutulius.

Socialinė ir Ekonominė Taryba jau kaip ir pradėjo savo sesiją, nes sausio 4 d. keturių savaičių darbui įsijungė jos žinioje veikianči pakomisija, kuri rūpinasi priešdiskriminacine ir mažumų apsauga. Ši pakomisija tiesiogiai yra Žmogaus Teisių komisijos padalinys ir savo posėdžius susirinko pagal tos komisijos nutarimą, padarytą Genevoje pereiną pavasarį.

Tada Žmogaus Teisių komisija peržiūrėjo tos pakomisijos ketvirtosios ir penktosios sesijos darbus ir patvirtino devynias pagrindines jos darbų liečiančias rezoliucijas. Tada buvo išrinkta ir dvylikos komisijos narių trejų metų terminui ir nutarta, kad pakomisija savo sesijų rinksis kasmet, Nariais yra JAV, Rusijos, Prancūzijos, D. Britanijos, Libano, Egipto, Filipinų, Lenkijos, Haiti, Čili ir Danijos atstovai. Pirmininku šioms metams išrinktas danas, egiptietis — vicepirmininkas — pilipinietis — pranešėju. Posėdžiuose dalyvauja ir Žmogaus Teisių komisijos atstovė Uldarica Manas iš Kubos.

Svarbiausias darbas bus parengti aptarimą ką reiškia mažumoms (turint galvoje tautinę, religinę ar rasinę mažumą) ir kokios priemonės turi būti panaudotos, kad apsaugotų jas nuo diskriminacijos. Jau anksčiau buvo kreiptasi į JT narių vyriausybes, kviečiant pareikšti nuomonę tais klausimais. Ypač įdomi bus kreipiamos dėmesys į diskriminaciją švietimo srityje.

Bus ir genocido klausimas

Priverčiamieji darbai, kokie yra praktikuojami Sovietų Sąjungoje, kaip pereinamais metais diskusijų metu paaikšėjo, yra ne kas kita, kaip genocidas. Todėl jau dabar prof. R. Lemkin su savo bendradarbiais gyvai ruošiasi tai valandai, kada Socialinė ir Ekonominė Taryba pradės savo sesiją. Tai bus kuriuo nors laiku apie balandžio pradžią, nes Tarybos sesija atidaroma kovo 30 d.

Nors tai, palyginti, gana tolimas laikas, bet jau JT būstinėje išleista visa eilė dokumentų ir 25 punktų darbotvarkė, kurioje įtrauktas ir priverčiamųjų darbų klausimas. Kaip svarbiausias dokumentas šiuo klausimu nurodytas specialaus komiteto pranešimas, parengtas bendradarbiaujant su Tarptautine Darbo Organizacija. Tas pats, kuriame taip smulkiai surinktos žinios ir apie lietuvių vargą ir kančias Sibire ir kitose išstėrimo vietose, ir dėl kurio buvimo nepatenkinti sovietiniai diplomatai ir taip kolkoljo jo autorius.

Prievartos darbų klausimui, prisimenant Generalinės Asamblėjos nutarimą, kaip gyvybiniai svarbiam, turi būti pirmenybė Socialinės ir Ekonominės Tarybos sesijoje. Kaip dabar darbotvarkės punktai sustatyti, prievartos darbų klausimas yra keturioliktoje vietoje. Bet yra ir darbotvarkės priėmimo punktas. Čia daug kas tikisi, kad prievartos darbų klausimui bus duota bent vienuoliktą vieta — tuojau po ekonominių klausimų. Po prievartos darbų eitų spaudos ir informacijos laisvė ir kt.

Pirmyn žygiuojančių metų!

Kad prievartos darbų buvimas pasaulyje, ypač Sovietų Sąjungoje, rėžia pasaulio akį, matyti ir iš Tarptautinės Darbo organi-

zacijos gen. direktoriaus Morse sveikinimo viso pasaulio dirbančiesiems Naujų Metų proga.

Svarbiausioje savo sveikinimo vietoje jis sakė:

— Aš taip norėčiau pasakyti, jog Tarptautinė Darbo organizacija padarė viską, ko ji troško. Bet, deja, nors mes girdėjome daug gerų atsiliepimų ir pagyrimų už parengtąjį pranešimą apie prievartos darbus, tačiau mes negalime pasakyti, kad tuo mes jau savo darbą užbaigėm. Prievartos darbai dar egzistuoja, egzistuoja taipgi ir darbo unių spauda, kaip ir šalyse, o Vargas ir desperacija auga ir bujoja.

Po to, prisiminęs civilizacijoje atsilikusius kraštus, jiems teikiama Jungtinių Tautų specialistų pagalba, jis milijonams pasaulio dirbančiųjų — valdžios tarnautojų, ūkininkų ir fabriku darbininkų, palinkėjo laimingų, darbų ir pirmyn žygiuojančių metų.

Saugumo Taryba užimta arabų — žydų ginčais

Tuo tarpu Saugumo Taryba, kuriai beveik nebuvo per šias šventes ramumo dėl Palestinos kviirčių, nuo N. Metų visam sausui perėjo arabų vadovybėn. Libano atstovas perėmė pirmininkavimą iš Graikijos dr. Aleksio Kyrou, kuris išvyksta į savo tėvynę kitoms pareigoms po eilės metų darbo Jungt. Tautose.

Tai buvo iš viso 609-tas Saugumo Tarybos posėdis, kai N. Metų išvakarėse išsiskirstyta, nesutarus dėl vieningos rezoliucijos ir tik nutarus tarp sausio 7 ir 15 susirinkti toliau jieskoti sprendimo Sirijos skundui prieš Izraelį už Jordano vandenį.

Iš 1953 metais buvusių 42 posėdžių Saugumo Taryba vien ara bū — žydų ginčams spręsti paskyrė 24, iš jų 14 dėl Jordano upės vandens ir 10 — Kvibijos kaimelio įvykiams. Iš likusiųjų — 6 posėdžiai skirta Maroko klausimui, penki gen. sekretoriaus parinkimui ir po mažiau — Trieste ir kt. klausimams.

Pereinamais metais Saugumo Taryboje savo kadenciją užbaigė Čili, Graikija ir Pakistanas, dabar jų vietoje bus Brazilija, N. Zelandija ir Turkija. Kiti nariai iš renkamų yra Kolumbija, Danija ir Libanas, o penki nuolatiniai: JAV, D. Britanija, Prancūzija, Kinija ir Sovietų Sąjunga.

Sugestijos žurnalistams

Naujus metus pradėdant ir naujomis viltimis žengiant prie įvairių problemų sprendimo, prancūzų žurnalistas ir diplomatas, esąs oficialiu atstovu Ekonominėje ir Socialinėje Taryboje, patiekė Jungtinėms Tautoms naujų minčių apie spaudos funkcijas ir jos uždavinius.

Nurodęs įvykius, sudarančius vadinamas dideles naujienas ir mažas, geras žinias ir blogas, jis, pavyzdžiui, sako, kad žurnalisto pagrindinis uždavinys yra faktus pateikti taip, kad skaitytojas pats galėtų pasidaryti išvadą ir kad jis pats susirastų juose tiesą.

Bet tuo atveju žurnalistas turi patiekti visą eilę galimų faktų ir nuomonių, kad skaitytojas turėtų pakankamai medžiagos. Gi vienpusiškai rašydamas, žurnalistas visada turi galimybę suklysti, nors nėra pagrindo sakyti, kad jis neobjektyvus.

Kelios prez. Eisenhower pozos dėstant 1954 m. programą jungtiniame kongreso posėdyje sausio 7 d.

Reikalauja atnaujinti belaisvių tardymą

PANMUNJOM, saus. 9. — Ko munistai paprašė atnaujinti belaisvių apklausinėjimą ir jų nepaleisti tol, kol politinė konferencija jų reikalo neaptars.

Komunistai tvirtina, kad Indija palaiko jų nuomonę, jog paliaubų sutartis jau nėra tokia aiški, kad galima būtų tiesiai teigti, jog belaisviai paleistini sausio 23 d. Ką tuo reikalu Indija iš tikrųjų mano, paaikšės atėjus laikui sprendimą daryti.

Dabar indai skaičiuoja belaisvių ir kurių nors dieną nueis ir pas amerikiečius. Jei kas iš jų norėtų namo grįžti, galės ta progą pasinaudoti.

Vakar būta gando, kad antikomunistai korėjiečiai (bent viena jų grupė) pasipriešinę individualiniam tikrinimui.

Austrija reikalaujanti kariuomenių išvedimo

VIENA, saus. 9. — Jei Berlyno konferencija Austrijai pilnos laisvės nesuteiks, Austrijos parlamentas reikalaus, kad JAV ir Sov. Rusija sumažintų savo okupacinę kariuomenę Austrijoje iki simboliško bataljono. Apie tai kalbėjo kancleris Raab savo partijos suvažiavime Linze.

Čia esama pagrindo manyti, kad kancleris taip kalba žinodamas, jog Sov. Rusija reikalavimą patenkins, nes seniai yra gandy, kad Molotovas pats tokį pasiūlymą padarys Berlyno konferencijai — Rusija Austrijos visai palikti nesutiksianti iki Vokietijos reikalo sutvarkymo.

Rusija savo kariuomenę iš Austrijos permesianti į Vengriją, o Vienoje paliksianti tik vieną bataljoną. Toks Rusijos pasiūlymas sudarytų Amerikai nemalonią staigmeną.

Balansą laiko aliantų aviacija

Aliantai negalėtų sulaikyti Europoje Rusijos armijos, bet Rusija negalėtų pasipriešinti Aliantų aviacijai

PARIS, saus. 9. — Nato vyr. vadas Europoje gen. Gruenther kalbėjo vakar amerikiečių klube Paryžiuje ir pasakė, kad Europos apsaugos organizavime pasiekta per 3 metus daug daugiau, negu kas svajoti galėjo.

1951 m. sausio mėn. sąjungininkai turėjo 14 divizijų, 1,800 lėktuvų ir 15 aerodromų, kurių nė vienas netiko sprausminiams lėktuvams. Dabar sausumos kariuomenė padidėjusi 5 kartus, tu rima 120 aerodromų, beveik visi lėktuvai sprausminiai.

Nors sąjungininkai nė vienoje vietoje neturį pakankamai jėgos sulaikyti visuotinį Sov. Rusijos puolimą, tačiau ir Sov. Rusija neturi jėgos apginti savo ūkinio potencialo nuo aliantų smūgių, nes sovietų pramonei aliantai gali padaryti didelių nuostolių. Tai yra labiausiai sąjungininkus guodžias faktas.

Nors per tuos tris metus padidėjo ir Sov. Rusijos karinė jėga, tačiau vyrauja visuotinė nuomonė, kad karas nėra artimas.

Nato karinės politikos sunkenybė ateityje bus ta, kad reikės spėlioti kiek karinės pajėgos ir kokios laikyti parengties stovyje, nes nebeįsivaizduojant karo grėsmės kils pagunda susilpninti būdėjimą.

Viena iš priežasčių divizijoms išvesti

WASHINGTON, saus. 9. — Dar ir todėl išvedamos iš Korėjos dvi amerikiečių divizijos, kad reikia jų ginklus ir kitą atiduoti naujai vėl sudarytoms P. Korėjos divizijoms, nes pagal paliaubų sutartį naujų karinių medžiagų dabar į Korėją įvežti negalima. Šiaip jau svarbiausia jų išvedimo priežastis yra ta, kad dabar ten esanti karinė jėga yra nepateisinamai didelė.

Ambasadore Clare Boothe Luce daro prezidentui pranešimą apie savo darbus Italijoje ir klausosi prezidento pastabų. (INS)

Iš kongreso salių —

Rengiasi pusmečio darbui

Kongreso sesiją nori užbaigti apie liepos 1 d., kad liktų laiko rinkiminei agitacijai. — Mokesčiai ir žemės ūkio programa bus stiprios kovos objektas

WASHINGTON, saus. 9. — Respublikonų vadai kongrese nedelsdami pradėjo organizuoti darbui, kad apie liepos 1 d. galėtų baigti sesiją ir paeiti atstovus namo rūpintis savo išrinkimo reikalais.

Atstovų rūmų pirmininkas Martin jau buvo sušaukęs posėdin visus respublikonus kongresmanus, kad juos paragintų skubiai dirbti ir galimai didžiausią prezidento svarbiųjų pasiūlymų dalį įstatymais paversti. Panašius posėdžius turėjo ir senatoriai.

Abeji rūmai jau turi reikalingus pasiūlymus pakeisti konstituciją, suteikiant balsavimo teisę 18 metų sulaukusiems (dabar 21 m.).

Senatas turi pasiūlymą pagal Smith įstatymą nuteistiems komunistams atimti pilietybę ir už drausti viešąsias tarnybas. Senato finansų komisija atkasė anojė sesijoje atmetą įstatymo projektą leisti valstybės išdui skolintis daugiau pinigų.

Bet tai yra mažmožiai, palyginus su mokesčiais ir žemės ūkio programomis, kurias prezidentas kongresui tik vėliau atsiųs.

Mokesčių prezidentas šiais metais prašė nemažinti, bet kongr. Reed, kurio pirmininkaujama komisija tvarko visus mokesčių reikalus, pareiškė kovosias nagaiz ir ragais už mokesčių mažinimą.

Tik 2 senatoriai, spaudos pranešimu, esą palankūs prezidento nuomonėms žemės ūkio programų klausimais. Šitas ir mokesčiai yra svarbiausi klausimai rinkiminiais metais.

Užsienio reakcijos

Jau visų didžiųjų valstybių spauda spėjo reaguoti į prezidento pasiūlymus.

Japonams nepatiko pranešimas, kad bazės lieka Okinawoje neribotam laikui.

Vokietijos spauda atkreipė dėmesį į kietą prezidento žodį komunistų adresu.

Anglija ypatingai patenkinta, kar žadėta dalintis kaikiurimis atominėmis informacijomis.

Eisenhower' pasisakymas už tarptautinės prekybos laisvę buvo ypatingai gera žinia britų commonwealth finansų ministrui, vakar pradėjusiems konferenciją Australijoje. Jų nuomones viešai pareiškė britų izdo kancleris Butler.

Specialūs pranešimai

Be bendrojo pranešimo prezidentas savo pasiūlymus svarbesniais klausimais siųs kongresui atskirai. Jis pažadėjo juos siųsti šia tvarka: saus. 11 d.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Pirmadienį valstybės sekr. Dulles ir sovietų ambasadorius Zarubin pradėda kalbėtis apie tai, kaip, kur ir kada vesti pasitarimus dėl prez. Eisenhower pasiūlymo skirti dalį atominų medžiagų taikos reikalam.

— Dėl Italijos politinės krizės JAV ambasadorius Clare Boothe Luce nutraukia atostogas ir rytoj išskrenda atgal į Romą.

— Prieš vykdamį Berlyną, JAV, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai susitiks atskirai pasitarti (greičiausiai Paryžiuje) ir nuomones sulgyinti. Konferencijai medžiagą rengia visų trijų valstybių ekspertai Paryžiuje ir V. Vokietijos atstovai dalyvaujant.

— Patikimai pranešama, kad sovietai kategoriškai pareikalavę, jog užsienų reikalų ministerių konferencija būtinai vyktų jų zonoje. Šiandien susirenkama ir antrą posėdį. Pirmasis ketvirtadienį tęsėsi 6 valandas, bet nebuvo sėkmingas.

— Valstybės sekr. Dulles jau aiškino vakar senato užsienio reikalų komisijai kodėl nutarta ištraukti iš Korėjos dvi divizijas ir kur jas manoma padėti. Taipgi padarytas pranešimas apie derbąs dėl Korėjos konferencijos ir Indokinijos karą.

— Kariškiai tikisi, kad kongresas priims be žymesnių pakeitimų jų naująją atominiam karui pritaikintą karinę programą. Saugumo taryba ir prez. Eisenhower jau ją patvirtino; pagal ją sudarytas ir krašto apsaugos biudžetas.

Buvusį Lietuvos Prezidentą prisimenant

(Antano Smetonos 10 metų mirties sukaktis)

J. JUREVICIUS

Sausio 9 d. suėjo lygiai dešimt metų, kai JAV, Clevelande, tragiškai mirė buvęs Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Smetona.

Velionis gimė Lietuvos rytų kampelyje Ukmergės apskr., Taujėnų valsč., Užulėnų kaime 1874 m. rugpjūčio 10 d. Jis gimė ir augo paprastoje sodžiaus būklėje, neturtingo mažame ūkininko (5 ha žemės) šeimoje. A. Smetona buvo šeštasis iš septynių brolių ir seserų. Vaikystėje ganė bandą.

Sulaukęs 12 metų Antanas buvo nuvežtas į Taujėnų miestelį, 12 km nuo Užulėnio. Prieš I Pasaulinį karą, kada Lietuva buvo rusų pavergta visose mokyklose mokė rusai mokytojai, ne žodžio nemoką lietuviškai. A. Smetona namuose buvo pramokęs lotyniško rašto abėcėlės, todėl jam buvo šiek tiek lengviau. Baigęs pradžios mokyklą Taujėnuose ir truputį pasirušęs, išlaikė egzaminus į trečią gimnazijos klasę.

Veik iš savo lėšų Palangoje, kur mokėsi vieni lietuviai, žemaičiai. A. Smetona 1893 m. baigė progimnaziją su pirmojo laipsnio pagyrimu ir dovanomis. Tuo metu Palangos progimnazijoje jau veikė tautiška susipratusių lietuvių būrelis, kuriam priklausė ir pirmininkavo A. Smetona.

Tvirtai pasiryžęs širdyje, su 21 rubliu kišenėje, jaunas Antanas išvyko į nepažįstamą lietuvių miestą Mintaują testuoti mokslo. Įstojo į penktą klasę ir susipažino su Jonu Jablonskiu, dideliu mūsų kalbos žinovu ir patriotu, kuris tuo metu dėstė gimnazijoje lotynų kalbą. Jablonskis tuojau pasuko gabiam, bet neturtingam, mokiniui gerai apmokamą pamoką.

A. Smetonai ypač patiko graikų ir lotynų kalbos. Jos žavėjo jauną moksleivį savo skambumu, reikiama minties aiškumu ir dideliu panašumu į mūsų kalbą. A. Smetona baigęs gimnaziją, be kitų kalbų, šias abi tiek išmoko, kad laisvai skaitė savo mėgiamuosius senovės graikų ir romėnų rašytojus jų kalbomis.

Trejiems metams praslinkus po Kražių skerdynių, Mintaujos gimnazijoje įvyko beveik panašus įvykis. Rusų valdžia ėmė verst lietuvių maldas kalbėti rusiškai. Lietuviai šiam sumanymui smarkiai pasipriešino. Pasipriešino ir Mintaujos gimnazistai lietuviai. Jie griežtai atsisakė rusiškai kalbėti maldą, kad ir grasomi išvaryti iš gimnazijos. Tarp jų buvo ir VIII kl. mokinys A. Smetona. Kilo nesupratimas, didelė politinė byla. Nors ir buvo laimėta, bet dalis mokinių buvo pašalinta iš gimnazijos, jų tarpe ir A. Smetona. Pasiryžta kovoti už savo teises. A. Smetona važiuoja į Petrapilį pas švietimo ministrą ir gauna leidimą įstoti vienon Petrapilio gimnazijon. Taigi gimnaziją baigė Petrapilyje 1897 m. pavasarį.

Universiteto studentas

Petrapilis — anų laikų didžiųjų rusų imperijos sostinė, gražus ir prašmatnus miestas. Bet lietuvių kaimiečių vaiko — A. Smetonos širdies neapsvaigino. Nenusmelkė jame tautiškų lietuvių vėlybės idealų. Tais laikais studentija buvo avangardas kovoję su rusų carų spauda. Dėl įvairiausių netikusių rusų valdžios elgesių ne kartą kildavo audringos studentų riaušės, demonstracijos, protestai.

Petrapilio studentai kas metai minėdavo savo universiteto įsteigimo dieną — vasario 8. Ir trečiais A. Smetonos studentavimo metais (1899) vyriausybė uždraudė tą minėjimą. Studentai suruošė demonstraciją, ku-

rioje dalyvavo ir A. Smetona. Už tai suimtas ir su kitais draugais uždarytas į kalėjimą. Išlaiskintas iš Petrapilio. Likimas tačiau kaip tyčia lėmė, kad A. Smetoną ištremė ne kur į Rusijos gilumą, o į senąją Gedimino sostinę — Vilnių.

Rudens sulaukus, išvarytieji Petrapilio studentai buvo vėl priimti atgal į universitetą. Grįžo ir A. Smetona. Pagaliau 1902 m. baigė augštąjį mokslo — universitetą. Baigęs universitetą ir gavęs diplomą nepasilikio Rusijoje, kaip kad darė kiti, nes Rusijoje inteligentų trūko, bet pamilęs tėvų Lietuvą grįžo į Vilnių.

Pirmieji metai su diplomu Vilniuje

Rudenį 1902 m. jaunas teisininkas A. Smetona iš Petrapilio stačiai atvyko į savo seniai išsivijotą Vilnių — senąją Lietuvos valdovų sostinę. Vilniuje pirmiausia įsirašė prisiek. advokato padėjėju. Tačiau advokato darbas jam nepatiko. Apsidairęs, pasiteiravęs, jis pasirenka kitą darbą banke. Ir įstoja į privatų Vilniaus Žemės Banką už 50 rublių mėn. algos. 1904 m. A. Smetona sukuria šeimos židinį.

Vilniuje A. Smetona pradeda ir publicistinį savo darbą "Lietuvos Ūkininko" savaitraštyje, paskui "Vilniaus Žinių" dienraštyje ir pagaliau 1907 m. jo paties įsteigtoje "Viltėje". Čia prasideda periodas, padėjęs pagrindą visuomeniniams, politiniams jo darbams.

Didžiojo karo išvakarėse

A. Smetonos raštų rinkinys (5 tomai) sudaro gyvą mūsų tautos istorijos laikotarpį prieš pat nepriklausomybės atgavimą. Kai dabar skaitai anuo metu rašytus jo straipsnius, tai rodosi, jog jis jaustė jautė, kad kils audra, kad jai praėjus greitai Lietuva taps laisva ir turės gyventi savo pačios jėgomis, savo galia.

JAV KONGRESAS PRADEJO DARBĄ

Republikonai senatoriai kalbasi apie numatytus projektus. Iš kairės stovi senatorius Homer Ferguson, iš Michigan. Jis kalbasi su senatorium H. Alexander Smith, iš N. J.

Užėjo baisioji audra. 1914 m. kilo I Pasaulinis karas. Lietuva atsidūrė pačiame kovų pragare.

Tuo metu pilna, ypač Vilniuje, buvo pabėgėlių iš karo srities: Pilna našlių ir našlaičių, besimokančių lietuvių jaunimėn. Reikėjo jiems visiems skubios pagalbos. Susidarė Vilniaus komitetas nuo karo nukentėjusiems šelpiti, kurio prieštarijose atstovavo A. Smetona ir dūmos atstovas M. Yčas. Komitetas išleido atsisaukimą per visas Lietuvos bažnyčias, kad žmonės aukotų nuo karo nukentėjusiems. Buvo surinkta 29,000 pinigais ir keli vagonai maisto bei drabužių.

Nuolat Lietuvių komitetui klebenant, vokiečių valdžia pagaliau sutiko, kad lietuviai sudarytų savo reikalams ginti atstovybę. Tuojau buvo sudarytas vadovaujamas organizacinis komitetas lietuvių konferencijai sušaukti. Konferencija buvo numatyta sušaukti Vilniuje. 1917 m. rugsėjo 18 d. iš visų Lietuvos kampų suvažiuo 264 atstovai, kurie turėjo išspręsti Lietuvos likimą. Konferencija priėmė eilę nutarimų, kurių svarbiausias buvo šis: "Kad Lietuva galėtų laisvai plėtotis, turi būti sukurta nepriklausoma Lietuvos valstybė". Be to konferencija išrinko Tarybą iš 20 asmenų. Jos pirmininku vienbalsiai buvo išrinktas A. Smetona.

1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba, susirinkusi iškilmingai pilnates posėdin, A. Smetonai pirmininkaujant, paskelbė Lietuvą laisva, nepriklausoma valstybe su sostine Vilniuje. Vokiečių okupacinė valdžia tam Tarybos žygiui pasipriešino, o paskel-

busį aktą "Lietuvos Aida" konfiskavo. Bet neilgai trukus, kovą 23 d. vokiečių kaizeris pagaliau pripažino Lietuvą nepriklausoma valstybe.

A. Smetona pirmasis Lietuvos prezidentas

1919 m. balandžio 4 d. Valskybės Taryba išrenka A. Smetoną pirmuoju Lietuvos respublikos prezidentu ir atiduoda į jo rankas vyriausią krašto valdžią. Jam prezidentaujant padaryta labai daug.

1920 m. gegužės 15 d. Steigiamasis seimas pirmininku išsirinko agr. Stulginskį, kuriam A. Smetona perdavė prezidento pareigas.

Pasitraukęs iš prezidento pareigų tuojau buvo paskirtas dalyvauti komisijoje tarp Lietuvos ir Latvijos sienų nustatymui.

1923 m. sukilo Klaipėdos krašto lietuviai. Aliantų karinės pajėgos pareikalavo, kad lietuviai tuojau apleistų miestą. Lietuvos padėtis pasidarė sunki. Tada vyriausybė paskyrė savo įgaliotinį Klaipėdos kraštui A. Smetoną. Jis laimingai baigė derybas.

Grįžęs iš Klaipėdos A. Smetona buvo pakviestas į universitetą, kuriame dėstė lietuvių kalbos stiliistiką, senovės filosofijos istoriją ir etiką.

1926 m. gruodžio 18 d. A. Smetona vėl buvo pastatytas valstybės priešakyje.

Šias pareigas ėjo iki Lietuvos okupacijos, t. y. 1940 metų birželio 15 d., kada pagal vokiečių — bloševikų 1939 m. rugpjūčio 23 d. susitarimą raudonoji armija peržengė Lietuvos sieną ir okupavo visą kraštą. Tą pačią dieną A. Smetona pasitrau-

MŪSŲ KOLONIJOSE

Chicagoje

Choras pas kleboną

Sv. Mykolo parapijos choras, Naujų Metų proga, atėjo pasveikinti savo kleboną kun. A. Valančiū. Choras galingai užtraukė "Ilgiausių, laimingų ir turtinų metų". Klebonas pakvietė visus choristus prie papuošto stalo, kur buvo paruošti skanūs pietūs. Atkalbėjęs maldą, drauge su choristais užkandžiavo. Mandagiai patarnavo ponios Romashko ir Valūnas. Choro pirm. A. Pauža išreiškė graž. linkėjimus klebonui ir chorui, ragindamas uoliau darbuotis muzikos ir giesmės srityje. Choro ved. varg. N. Kulys pareiškė, kad mūsų choro giedojimas yra malonus dėl to, kad turi gražius balsus ir draugiškai sugyvena. Nėra patarimo tarpuolių kaip paprastai išskyla kitur. Artėjant parapijos 50 metų jubilėjui yra vilties, kad choras tinkamai prisirengs šioms iškilėms.

Kleb. kun. A. Valančiū parapiją yra pavadinęs "Little St. Michaels Parish". Jis ir šiose vaise pasakė: "Fine Little Choir of St. Michaels". Visiems kartu darbuojantis parapijos jubilėjaus 50 m. proga bus sukelta \$20,000. Dar kelis žodžius linkėjimų pasakė kun. dr. A. Juška, sol. V. Civins ir sol. Felicitas Plančiūnas.

Svečiai, choro rėmėjai buvo Strogai ir Linkartai.

kė į Vokietiją, vėliau į Šveicariją ir pagaliau į JAV, kur 1943 m. sausio 9 d. tragiškai žuvo.

Menininko pagrindinė savybė yra moralė ir perspektyva.

—Diderot

Kenosha, Wis.

Parengimas Balfio naudai

Sv. Petro parapijos salėje įvyks š. m. sausio 10 d. Ta proga Kenoshos scenos mėgėjai suvaidins komediją "Brangus palčiavimas". Biletus bus galima įsigyti parengimo vietoje 3 val. p. p. Vaidinimas prasidės punktučiai 4 val.

Šokiams gros puikus Antano Puro orkestras iš Racino.

Veiks bufetas ir virtuvė.

Maloniai kviečia visus atsilankyti ir paremti gražų tikslą, nes parengimo pelnas skiriamas Balfui.

Kenoshos Balfio Skyrius

P A D E K A

Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų Draugija 1953 metais yra gavusi aukų iš šių asmenų bei organizacijų:

Min. P. Zadeikis	\$50.00
Juozas Mockaitis, Phila.	10.00
Juozas Lekas, Phila.	10.00
Phila. Liet. Tremtinių Bendruomenė	55.58
Kun. Jurgis Riba	10.00
NN, Tabor Farm	20.00
J. Matukas	10.00
V. Petruskas	5.00
Dr. J. Terejonas	5.00
Dr. J. Urbonavičius	5.00
S. Jurevičius	5.00
Kun. Valiūšaitis, Brooklyn	5.00
St. Navickas, Cleveland	3.00
Phila. Tautinės S-gos sk.	50.00
A. ir S. Romanaukai, Phila.	5.00
J. Liorantas	5.00
Mrs. P. Gribas	5.00
Detroito lietuvių visuom.	70.00
Liet. Sąjungos Ramovės Newarko skyr.	81.50
Gauta per Genienc, Kun. Birutės Dr-jos Chicago skyrius	250.00
K. Demikis, New Britain, Conn.	10.00
Per p. Impulevičių	5.00
Per Liaudanską, Liet. S-gos Ramovės, New Jersey sk.	3.00
Antanas Mačulis, Phila.	5.00
Liet. Sąjungos Ramovės,	

Rochesterio skyrius... 150.00
Draugijos valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems čia suminėtiems aukotojams už gerą širdį ir gilią supratimą sunkios invalidų padėties.
Lietuvos Laisvės Kovų Invalidų D-jos valdyba

Sirdingai dėkojam A. Seibienai už kalėdinę piniginę dovaną. P. Seibienė suteikia mums nuolat besigydantiems džiaugsmą, nes dabar turėsime keletą savaičių už ką nusipirkti reikalingų daiktų.
Nuoširdžiai dėkojam mūsų prieteliams Mrs. ir Mr. M. A. Peik už gražią dovaną.

M. J. Karpavičiai
Augustdorf Lager (21a)
b. Detmold, Bl. 57/9,
GERMANY

PATIKSLINIMAS

Skyriuje Moterų Gyvenimas" netiksliai išspausdinta viena ant raštė: parašyta "Moteris apie vyrų tarnybą", o turėtų būti "Moteris apie vyrų tuštumą".

Paskutinėje skyryje ketvirtąjį pastraipą vietoj "šiltos virtos bulvės", turi būti "šaltos...", o šeštojo pastraipo vieton per klaidą įspaustos eilutės "šaltos virtos bulvės..." turėtų būti seną vištą verdant ar kepat".

1952 m. gale apsidraudžiau per p. Kazį Karecką Mutual Life Insurance Co. of New York gyvybės ir sveikatos — nedarbingumo atveju. Nėlaimė mane ištiko jau liepos mėn. 1943 m. kada susidėjau ranką ir tik su sveika dešine ranka galėjau dirbti toliau. Nors laiku nepateikiau ligos įrodymus kompanijai, kompanija vis dėlto sutiko išmokėti man \$566.66 vien iki gruodžio mėn. 15 d. 1943 m. ir svarstyti tolesnius mokėjimus.

Šiuo noriu širdingai padėkoti p. Kazui Kareckui už padarytas pastangas dėl mano reikalų sutvarkymo ir Mutual Life Insurance Co. of New York už teisingą mano padėties įvertinimą.

Su augšta pagarba,

Zigmantas Girdvainis
310 N. Kilpatrick Ave.,
Chicago 44, Illinois

Remkite dien. Draugą!

we have moved to our
NEW HOME

DABAR KVIECIAME
TAMSTAS
ATSILANKYTI
Į MŪSŲ

GRAND
OPENING
iki Sausio 16

**PEOPLES
Federal
SAVINGS**

S. W. ROPA, President

1618 W. 18th Street
(at Ashland)

HAymarket 1-5500
Chicago 8

PO 43 metų garbingos tarnybos ir nuolatinio augimo Peoples Federal Savings and Loan Association persikėlė į naujas, didesnes ir visapusiškai modernias patalpas. Jau dabar šis įžymus trobesys — atitinkas stropiausiems reikalavimams — apibūdinamas kaip "gražiausias taupymo ir skolinimo pastatas visuose Vidurvakaruose".

PILNAI įvertinti tai Tamstos kviečiami atsilankyti ir pamatyti. Naujas adresas yra: 1618 West 18th Street, prie Ashland Avenue.

IR nėra geresnio laiko pamatyti — atsilankyti ir visapusiškai apžiūrėti — kaip DIDŽIOJO ATIDARYMO metu nuo sausio 2 iki 16 imtinai.

PAMATYKIT RODOMUS PRIZUS
MŪSŲ NAUJAME LAUKIAMAM
KAMBARY

15 DIDELIŲ DIENŲ
PRIZŲ — DOVANŲ
SUVENIRŲ • ATMINIMŲ

NUOSIMGIAI UŽ SUTAUPAS
1954 METUOSE
YRA PADIDINTI 20%.

SPECIAL HOURS Mon., Tue., Wed., Fri. 9-4
(To January 16 Only) Thur. 9-8 • Sat. 9-6

ALICE STEPHENS ANSAMBLIO

DRAMATIZUOTŲ DAINŲ KONCERTAS

1954 metų, vasario mėnesio 7-tą dieną, 3:30 valandą po pietų.

Maria High School

6700 South California Avenue

Bilietai kainos: \$2.50, \$2.00 ir \$1.50

★ GIESMĖ KUNIG. BIRUTĖS GARBEI
K. V. Banaitis

★ ŽALGIRIO MŪSIS
V. Paulauskas
Solistė GENOVAITĖ PEŠKYS

★ RIESUTŲ SPAUSTUKAS
P. T. Tschaikovsky

Išraiškos šokiai vad. Ald. Valeišaitė
Šoka "ATEITIES" šok. grupė

★ Baladė "NUGRIMZDĖS DVARAS"
St. Šimkus
Solistas VLADAS BALTRUŠAITIS

Režisuoja ALICE STEPHENS
Akomponuoja GENEVIEVE ALEKSIONAS
Prie vargonų LEONARDAS ŠIMUTIS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois
Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n Published daily, except Sundays, by the	SUBSCRIPTION RATES			
	\$8.00 per year outside of Chicago \$9.00 per year in Chicago & Cleveo	\$8.00 per year in Canada Foreign \$11.00 per year.	1 mēn.	3 mėn.
Lithuanian Catholic Press Society.				
PRENUMERATA:				
Chicago ir Cleveo	\$8.00	\$5.00	\$2.75	\$1.25
Kultur JAV ir Kanadoje	\$8.00	\$4.50	\$2.50	\$1.00
Užsienyje	\$11.00	\$6.50	\$3.00	\$1.25

Prezidento pranešimas

Metinis Prezidento pranešimas apie valstybės padėtį ir vyriausybės darbų planus 83 Kongreso antrajai sesijai, kaip jau skaitėte ir girdėjote, yra pažymėtinas keliais požvelgiais. Jis pasižymi drąsa kovoje su komunizmu ir naujais užsimojimais.

Pastebėjęs, kad komunistų tironija šiandien jau susiduria su didėjančiais sunkumais už geležinės uždangos ir kad tie sunkumai primena, kad komunizmo priespaudos sistema yra trapi, nors iš paviršiaus ji ir atrodo kieta, konstatavo, kad komunistai visvien neatsisakys savo imperialistinių planų. Todėl JAV laisvei ir toliau bus pavojus. Tiems pavojams atremti reikalinga bus kitų laisvųjų tautų talka ir tos laisvosios tautos ir toliau turės turėti Jungtinių Amerikos Valstybių paramą.

Prezidentas šį kartą dar aiškiau pabrėžė, kad, jei komunistai ir vėl pradėtų karą Korėjoje, Amerika ir vėl kariautų prieš juos. Ir karinė sąjunga su Pietų Korėja, ir Okinavos bazių palaikymas, ir, pagaliau, kinų nacionalistų rėmimas esąs surištas su saugumo patikrinimu Tolimiesiems Rytams.

Į vyriausybės darbų programą taip pat įeina jungtinės armijos Europoje rėmimas, įtraukiant joni ir Prancūziją ir Vokietiją. Amerika, aišku, siekia taikos, bet kad to pasiektų, reikia būti stipriems ir pasirodusiems visokiausiems netikėtumams.

Prezidento užsienio programa, atrodo, turės abiejų politinių partijų paramą. Kitaip gali būti su jo pasiūlymais krašto vidaus politikos gyvenimui. Kongrese kils didelių ginčų svarstant ekonomines ir socialines problemas, kurių detalės bus patiktos kiek vėliau.

Du Prezidento pasiūlymai jau yra suredaguoti į įstatymų projekto formas ir jau įteikti abiems Kongreso rūmams. Rekomendacija leisti balsuoti jaunuoliams sulaukus 18 metų amžiaus ir atimti JAV pilietybę teismo nubaustiems komunistams, gali būti padėta pirmojo Kongreso darbų eilėje. Neatrodė, kad šie du pasiūlymai greitai praeis. Tikriausiai dėl jų kils laiką gaisinančių ginčų.

Dėl paskutinio pasiūlymo tenka pasakyti, kad tokį įstatymą seniai reikėjo praveisti. Komunistai, kurie visas savo pastangas deda, kad sugriautų šio krašto demokratinę santvarką, yra valstybės priešai. Kaip tokie jie turi būti baudžiami. Todėl Prezidento pasiūlymas turi susilaukti stipriausios paramos abiejose partijose Kongrese ir visuomenėje.

Komunizmo bankrotas

Stalino mirtis puikiai išryškino komunizmo bankrotą.

Seniau komunizmo tyrinėtojai negalėjo suprasti, kodėl turtingas kraštas — Sovietų Sąjunga, negali gyventojų aprūpinti gyvenimo reikmenimis. Sovietų Rusijoje neužtenka mėsos, pieno ir kiaušinių, net trūksta drabužių. Miestuose ir butai perpildyti, o kaime nepaprastai blogos gyvenamosios patalpos.

Stachanovinių metodų ir nuolatinio varžybų spaudžiamas darbininkas verčiamas dirbti greičiau už vakarietį. Visa tai lyg ir turėtų pakelti pragyvenimo lygį. Tuo tarpu ne ir visuose sovietų įtakos kraštuose gyventojų pragyvenimo lygis nuolat smunka ir artėja prie Rusijos lygmens.

Sovietų gyventojų skurdą iš dalies paaiškina priemonės, kurių vyriausybė griebėsi po Stalino mirties. Sovietinis ūkis remiasi griežtai aprėžta komunistine ideologija. Pagrindinis tos ideologijos ramentis yra pramonės darbininkas ir jo gamyba. Nuo Markso laikų komunistai ėjo išimtinai masinės gamybos linkme.

Ūkininkai, nepriklausomi smulkūs amatininkai ir bizieriai buvo priešingi komunistui. Pramonės darbininkai mieliau pasidavė, tikėdamiesi, kad komunistinis ūkis suteiks jiems geresnes darbo ir gyvenimo sąlygas.

Kaip palenkti pirmąsias tris grupes į masinę gamybą. Nėturėdamas kito aiškaus metodo, režimas griebėsi vienintelės priemonės — jėgos.

Jėga amatininkai buvo suvaryti į artelius ir fabrikus, jėga nepriklausomi pirkliai įjungti į valdžios kontroliuojamą prekybos sistemą, jėga suvalstybinta žemė ir ūkininkas priverstas dirbti kolchoze.

Po to buvo pradėta plataus masto apsiginklavimo programa, kuri smarkiai sumažino kitų gėrybių gamybą. Skelbiamas pragyvenimo lygmens pakėlimas nustumtas į užpakalį.

Nelaimės prisilėgti ūkininkai sulėtino gamybą. Vadinasi, tuo tarpu, kai apsiginklavimo programa rijo pakilusios sovietų pramonės vaisius, žemės ūkis smuko. Dėl to gyventojų aprūpinimas prekėmis ir patarnavimais sumažėjo.

Stalinas nieko nedarė šiai padėčiai pagerinti, o po kurio laiko tą pačią sistemą bandė perkelti į pavergtus kraštus.

Stalinui mirus laikinai nutilo nuo komunistinio plano. Vals tiečiams vėl leista šeiminkauti savo mažame sklype. Valstybė siūlo jiems net parvą. Prekybos ministeris Mikojanas pažadėjo atgaivinti privačią prekybą, nors ir valdžios priežiūroje.

Nauji pagerinimai rado atgarsio net pavergtuose kraštuose. Privačiose rankose esanti žemė toliau nenusavinama. Valdžia siūlo mokyklas, mašinas ir trąšas paskirti ūkininkams. Pyliavos sumažintos. Valstybinės mokyklos suteikiamos ūkininkams. Naujos politikos ženkle panaikintos kiaušinių stovyklos, o dalis ištremtųjų sugrąžinti.

Tat sako, kad didžiuliai ūkiai ir valstybės pramonės įmonės pasirodė esą nenašūs. Tuo pačiu sugriauta teorija, kad asmeniškas išradinumas — iniciatyva, sunkus darbas ir gera valia nėra reikalingi komunistiniuose kraštuose. Pasirodė, kad žmogaus dvasia yra stipresnė negu betkurius ideologinės dogmos.

Komunizmas, kuris Markso ir Engelso laikais žadėjo augštesnį gyvenimo standartą, trumpesnes darbo valandas ir daugiau laisvės, po 36 metų patirties pradeda atsisakyti doktrinos, kuri atnešė badą ir skurdą. Šiandieną sunku tvirtinti, kad šis bandymas gali būti ištesetas iki nuoseklios pabaigos: atpalaiduoti pavergtuosius nuo bolševikinio teroro.

RIMTIES VALANDELE

Švenčių varpai kasdienybėje

KUN. DR. A. BALTINIS

Tautų gyvenime yra didžiųjų švenčių, kurios sukelia galtingus patriotinius jausmus tarsi bangas jūroje. Dar didingesnį švenčių yra Bažnyčios gyvenime, kurios įaudina, išjudina ir pradžiugina visą krikščionišką pasaulį. Popiežiaus Pijaus XII paskelbtieji Marijos Metai, nekaltos prasišalimo dogmą paminėti, yra viena tokių didžiųjų švenčių, turinčių nepaprastą reikšmę visam krikščioniškam ir net nekrikščioniškam pasauliui.

Nekaltasis Prasišalimas reiškia pergalę prieš pikto įsikūnijimą, pragarą žaltį. Kai šv. Jono ir Patmos saloje šv. Dvasia praskleidė ateities uždangą, jis atveitęs kovų, kančių ir persikiojimų sukuryje pamatė danguje didiosios Moters ženklą. Ji buvo apvilta saule, mėnulis po jos kojų, o viršum galvos dvylika žvaigždžių. Kun. V. Bagdanavičius aiškina šią vietą savo knygoje "Žmonijos likimas šv. Jono Apreiškime" teisingai pastebi, kad šis simbolis nors taikomas Marijai, tačiau talpina savyje didesnę ir platesnę turinį. Juo reikėtų suprasti visas Bažnyčios gyvenimas, esantis žemėje bet kuriais laikais (psl. 193-194).

Jame iš tikro yra sutelktas visas Bažnyčios gyvenimas besireiškiantis kova su pikto istorijoje. Jame parodyta, kad norint nugalėti demonišką pasaulio dvasią, likti ištikimam Kristui ir dirbti Jo Bažnyčiai, reikia būti kaip Imaculatai — Nekaltai Pradėjimui — pažymėtam trejųjų saulės, mėnulio ir žvaigždžių ženklu.

Kovai su piktu laimėti pirmąsias reikalinga vienybė su Dievu. Ši vienybė apsirėškia dieviška malone — saulės rubu. Jei žmogus papuola šiuo rubu, jo ir kasdienybėje skamba švenčių varpai, jis džiūgiai pergalės laisvę. Vienybėje su Dievu pergalimi visi pavojai, laimimos visos kovos.

STALINO TESTAMENTAS

Ottawoje išeinąs prancūzų kalba laikraštis "Le Droit" paskelbė tariamąjį ar tikrąjį Stalino testamentą, tariamai paimtą iš fotostato, atvežto į Vakarų vieno iš Berijos šalininkų. Tikri fotostatiniai dokumentai esą ir prancūzų užsienio reikalų ministerijoje. Vertime iš prancūzų į lietuvių kalbą testamentas šitaip skamba:

"Rekomenduoju plačią amnestiją, bet ne perplacius nepaisomų liaudies priešų adresu. Aš daug galvoju apie galimybę kurti antrą oficialią partiją SSRS — žemdirbių bet nepartijų praktiškai tai daryti, nes tai būtų peranksti. Voznesenskij, iškelus tokios partijos idėją, aš laikau užsienio agentu ir būsimuoju partijos likvidatorium. Aš jums jau 19-to partijos suvažiavimo epochoje 1952 m. lapkričio mėn. įrodžiau, kad karo ir SSRS sumušimo pavojus yra sumažėjęs, tačiau šis pavojus ir toliau mums gresia. Mes niekad neprivalome užmiršti, kad galimybė sudaryti nuoširdžią sąjungą tarp mūsų ir kapitalistinio pasaulio yra menka. Mes taip pat neturime atidaryti mūsų sienų tol, kol mūsų gyventojų standartas nebūs augštesnis už kapitalistinių kraštų gyvenimo standartą arba bent nebus priartėjęs prie to pakankamu mastu. Tai negali įvykti anksčiau kaip per

1683 m. rugsėjo mėn. 12 d. turkų kariuomenė stovėjo prie Vienos vartų. Karalius Sobiškieš išdrįso su maža armija stoti prieš milžinišką priešą persvarą. Kovos metu jis priėmė šv. Komuniją ir kautynių triukšmą šaukė: "Marija padėk!" Maža armija sumušė priešą ir išgelbėjo krikščionišką Europą. Norint laimėti kovą prieš pikto, reikia po kojų paminti mėnulį. Mėnulis yra visokio nepasitovumo, kintamumo, žemiškumo, jautingumo ir kūniškumo simbolis. Žemė su visomis vitalinėmis jėgomis turi būti palenka dvasiai — Kristui. Tik kūnas palenktas dvasiai veda į pergalę. Viršum mūsų galvų turi spindėti žvaigždės. Žvaigždės yra

ideali simboliai. Norint praskleisti mūsų pagoniškojo gyvenimo tamsą, reikia ją nušviesti idealiu, ypač tikėjimo, vilties ir meilės šviesa. Tikėjimo žvaigždė turi šviesti mūsų keliui, vilties ugdyti mūsų jėgas, meilės skatinti galutinę pergalę. Kol šios ideali žvaigždės švies mūsų keliui, liksime nevargalimi. Marijos Metai, Jos Nekaltasis Prasišalimas, suima savyje visa mūsų krikščioniškojo gyvenimo idealą. Jie mums skelbia: eidami amžinosios ir laikiniosios tremties keliu, būkite saulės vaikai, papuolę dieviška malone. Būkite charakterio žmonės, pamirgę mėnulį. Būkite žvaigždžių žmonės — idealistai, kurie gyvena iš dvasios — tikėjimo, vilties ir meilės.

— Tu drįsti valgyt per tikybės pamoką! Kunigas Minkus sudavė kumščiu sąsiuvinį kruvon ant katedros, numesdamas vieną. Sąsiuvinys atsi-vertė raudono rašalo brūkšniais. Klasė sukuždėjo, tiesdamas kaklus į jį ir, tuo pat metu, žvilgčiodama į Vainorą.

— Į koridorių! Vainoras kulksnojo panarinę akis, išsigandęs, tykiai prunkšdamas ir netverdamas išdidumu. Uždarė duris, jis dar kyštelėjo išbalusį liežuvi. Kunigas Minkus atsigrėžė į klasę:

— Jūsų tema buvo — "Lietuva — Marijos žemė". Tokiu minkštai vaikišku balsu jis pradėjo pamoką prieš dešimt minučių. Dabar jis mėgino grįžti į tą taikų kalbą tekėjimą, bet Vainoro kėsnis kliuvo jo tarsenon. Julius žvilgčiojo į bokšto laikrodį ir skaičiavo kiekvieną klaidingą intonaciją. Buvo penktos minutės prieš pamokos pabaigą ir kunigo Minkaus balsas visai išsilygino, kai Julius išgirdo jį sudominusį sakini.

— Jūsų rašiniuose aiškiai matosi, kad Lietuva tebėra Marijos žemė. Kai mes, ypač jaunystėje, melžiamės ar galvojame apie Dievą, mes nesąmoningai suteikiame jai pavidalą, kreipiamės į vieną iš Trejybės asmenų, arba į mums artiausią suprantamą švenčiausią Panėlę. Jūsų uždavinys buvo prisiminti savo maldas. Tik vienas iš jūsų paminėjo Dievą Tėvą. Julius Laikūnas. Neblogas rašinys.

Julius krūptelėjo. Jam niekad neatėjo į galvą, kad jo rašinys išsiskirtų iš kitų. Jis atsiminė neskyręs jam daug laiko. Jis atsargiai dėbterėjo į kaimynus ir matė jų smalsius žvilgsnius.

Sąsiuvinis bedalijant suskambėjo varpelis. Julius iškiso savąjį portfelin ir, neklausydamas kaimyno prašymo paskolinti jį, išskubėjo laukan. Vėjas siautė guobose ir kėdono laukan išsiveržusių gimnazistų trumpai nukirptus plaukus. Julius ėjo nuleidęs galvą į grindinį ir nagrinėjo savo rašinį. Grindinys buvo vaikų kreida išpašytas iškrypusiomis raidėmis ir kreivom skaitlinėm, nesusiurenkančiomis ir žodžius ir vedančiomis į niekur.

— Juliau, nepargriūk! Koks rimtas buvo jo tėvo balsas. Nepargriūk, nepargriūk!

— Miegaliau, miegaliau. Kaip tavo vardas? — Julius. Kodėl? — Palaiyk mums kompaniją prieš pusryčius. Žmogėnas priešais jį laikė atkišęs pusiau nugertą degtinės bonką. Užrištąpirštis šluostėsi lūpas. Degtinės kvapas garavo į ankstyvą šviesą. — Aš negeriu. — Nesilaudyk, kaip gimnazistė, — iškišo galvą vienas.

— Dievas žino, ar dar teks kada gert lietuviškos skaidriosios, — svajingai ištare užrištąpirštis. Auštančio traukinio langu mirgėjo svetimi namai raudonais stogais ir daržinės sukryžiuotais balkiais. Gamtovaizdis tapo nebesuprantamas, kaip gotiški rašmenys. Jie buvo Vokietijoje. Julius atsigrėžė į savo kaimynus. Tie veidai plačiom nosim ir paraudusiom akim kalbėjo jo kalba; jų maišai atsakydavo palietimą savų šurkštumu.

— Duok. — Tai vyras. Jis patraukė per didelį gurkšnį ir užsikosėjo. Kūdikis praliupo juoktis ir su kiekvienu Juliaus kostelėjimu pereinavo į spieгимą. Šilima kijo Juliaus smilkinuosna. Spiegimas buvo girdimas iš toliau.

Tyliai, tyliai Julius pravėrė duris į savo tėvo kambarį. Tėvas buvo išėjęs darban, ir, kaip visad per paskutiniuosius metus, užrakines duris. Julius slapčia užsakė naują raktą. Jis tikėjosi atrasti ką nors, kas jam paaiškintų jo tėvo didįjį pasikeitimą.

Kambarį dengė tamsą, prailgindama paslaptį. Julius nervingai atidarė užuolaidas ir nustebo. Tai nebuvo jo tėvo kambarys! Nuo pat vaikystės jis žinojo jį atmintinai, žvilgantį savo perdėtu tvarkingumu — nuo lygiai paklotos lovos iki adatos smailumu nudrožtų pieštukų. Ar jo tėvas galėjo palikt sujauktus pagalvius, apibarstytus cigarečių pelenais; atdarą spintą; petnešas karandais ant kėdės; išdžiūvusias rašalines? Julius paspyrė koją neatidarytą laikraštį siuntą ir žvilgterėjo po lovą. Ten stovėjo pusiau nugerta degtinės bonka. Jis pastvėrė ją, ir visas jo liūdesys, pyktis, nežinia susitelkę jo rankon. Jis iškėlė bonką sviest sienon, bet atidaromų durų garsas sustabdė jį.

(Bus daugiau)

STANDARD FEDERAL — SAUGIAUSIOJI TAUPYMO ĮSTAIGA!

JUSTINAS MACKEVIČIUS

Visiems lietuviams yra pažįstami Standard Federal didingi rūmai ant kampo Archer ir Sacramento Ave. Šiuose rūmuose dabartiniu metu yra nepaprastas judėjimas. Žmonės prie langelių stovi eilėmis, kad galėtų pasidėti į šią įstaigą savo sutaupus. Tarnautojai, ir labai sparčiai dirbdami, nespėja apsidirbti.

Žmonės jaučia, kad įstaiga vedama saugiai ir tvarkingai, nes tik per 1953 metus indeliai padidėjo net 9 milijonais dolerių. Pereitais metais turtas siekė 35 milijonus dolerių, o šiais metais jau yra virš 44 milijonai dolerių.

Pasižiūrėkite šios dienos laikraštyje talpiname balanse šią poziciją: bendrovės namai ir visi moderniškai įrengimai, kurių vertė yra milijoninė, balanse yra pažymėta tik \$1.00 (vienas doleris).

Taupytojų pinigai beveik visi yra investuoti į valdžios bonus ir valdžios garantuotas veteranų paskolas, taip kad visuomet taupytojai gali pinigus atsiimti. Todėl STANDARD FEDERAL ir yra pati saugiausia taupymo įstaiga.

Šiai milžiniškai taupymo bendrovei vadovauja visiems gerai pažįstamas JUSTINAS MACKEVIČIUS. Jisai mėgsta su žmonėmis pasikalbėti priimdamas juos savo kabinete, arba pasikalbėdamas su jais banko patalpose.

P. J. Mackevičius pareiškė, kad nėra jokio pavojaus depresijai, nes Amerika yra stipri ir viskas nors eis kiek lėčiau, bet tvarkysis gerai.

A. D.

ALGIRDAS LANDSBERGIS KELIONĖ

ROMANAS

(Tęsinys)

Julius krūptelėjo. Pro traukinio ratus girdėjosi čėpsėjimas ir krantymas.

Kur aš esu? Kažkur turėjo prasidėti aušra ir žmonės buvo vos atpažįstami pačiam įmygy. Tik jo kaimynė krebdėjo buterbrodų popieriumi. Jos smakras be perstojo judėjo ir atsaukė jam keliasdešimt judančių smakrų grandinę stalų keturkampy. Julius nejučiomis prasizijo ir prarijo seiles. Jis lėtai snabždėjo savo paskutiniojo pusryčio valgių vandenį, sulaukdamas juos išdžiūvusio burnoj. Duona. Sviestas. Sūris. — Uhu? — ištare ji pilna burna.

Jis nieko neatsakė. Retkarčiais jis turėjo liesti ją, kad nenukristų nuo suolo. Jis nemėgo to, bet kartu jautė smalsumą. Jis tarėsi matęs ją anksčiau ir stengėsi prisiminti — kur? Lėbavimo vaizdai skriejo pro jo akis, lyg ji būtų visur, kur tik buvo valgoma.

Ji aplaizė savo pirštus ir iškratė trupinius iš skaros. Jos veidas, kaip paskubomis sulipdyta molio gniužtė, spindėjo sotumu. Dabar ji įsnaus, visa ramybė ir pasitenkinimas. Julijui knietėjo paklausti jos vardo, užsimimo. Gal tada ji sumažėtų ir virstų paprasta moterimi.

— Ponai?

Ji jau šnapštė pravira burna. Julius palietė jos petį, bet ji nepabudo. Suspaudusi tarp kelių jį laikė pintinę, kurioj, iš po taukuoto rankšluosčio, kyšojo duonos rieklė. Julius skubiai apsižvalgė — visų akys buvo uždarnos. Jis gėdydamasis žiūrėjo į savo ranką, paliečiančią rankšluostį, lyg ji priklausytų ne jam. Bet ranka slydo gilyn. Jis nurijo duoną, liežuviu apjėjoškojo dantis ir atsišlė, sočiai, sočiai.

— Vainorai, Vainorai, stok!

Vainoras išpūstažandis, kasnojęs buterbrodą suole priešais Julij, lėtai stojosi, prisidengęs ranka burną, stengdamasis nuryt kąsni. Raudonis švystelėjo ku-

Ivairios Žinios

Kanados gyventojų skaičius

Kanados Komercijos rūmai kreipėsi į vyriausybę prašydami imtis žygių imigracijai padidinti tam, kad 1975 metais Kanada turėtų dvigubai daugiau gyventojų. Dabar Kanadoje gyvena apie 15,000,000 žmonių, 1975 m. norima turėti 30,000,000.

Cigaretės nužudė 2,000 žmonių

National Protection Association statistika rodo, kad per 5 metus mažiausia 1490 žmonių neteko gyvybės dėl nelaimingų atsitikimų, sukeltų rūkant cigaretes lovoje. Prie to skaičiaus priduriama 1310 mirties atsitikimų, kilusių rūkant cigaretes ir sukeliant gaisrą.

Turėjo nujautimą

Managaland XII 12 d. Kasyklos direktorius turėjo nujautimą, kad kažkas jo kasykloje įvyks ir įspėjo darbininkus, kad neitų į darbą joje. Niekas į kasyklą neatėjo ir įėjai užgriuvo, padarydama savininkams didelių nuostolių. Jei darbininkai būtų tą dieną dirbę, šimtai žmonių būtų buvę užgriūti.

PAJIESKOMOS GIMINIS

Kraujai, gyvenantys Chicagoje, pajieško savo giminių. Petras, Povilas, Augustas ir Agnėška Kraujai, kurie gyvena 16 West Adams St., FR. 2-8935. Trakavos, parapijos ir Kraujai kaimo, pajieško savo giminių: pasiliko Lietuvoje skendantį brolį ir seserį: Adomą, Aleksą, Ursulę, Domiečį, Petronėlę ir Marę. Gal jų giminių asmenų vardai ar giminių yra palikę ir Lietuvoje. Susisiekite su Augustu Kraujai po adresu: 4225 S. Easting Ave., Chicago, Ill.

Jūs nepadarysite klaidos pirkdami vitaminus ir vaistus nuo EISELE

Virš 54 metų vaistinkystės patarnavimas
GEORGE EISELE
176 West Adams St.
FR. 2-8935

SĄSKAITYBOS MOKYKLĄ PAKILITE STATUTĄ

Dabar bus primami nauji kursantai kiekvieną laiką. Visas kursas išimamas per 4-5 mėnesius.
Pamokos eina dienomis ir vakarais.
Dėstoma kompiuteris ir mašinai.
Mokyklos adresas:
938 WEST 31 PLACE
Bishop 7-3013

DEMESIO NUOSAVYBŲ SAVININKAI

Pirmos rūšies tinkamas atliekamas kontraktoriaus. Unijos, prieinamos kainos. Taip pat atliekamas tinkamo patalynės ir pertalynės. Mieste ir priemiestuose.
Humboldt 6-2225

Telef. REPUBLIC 7-5803
Kasdien nuo 2 val.
Sekmad. ir šventad. 9—2 v.

ADOMAS VAITKEVICIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas

ATLAS FUEL CO. atstovas
4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

Psalmynas psalmių knyga

Vertimas lietuvių kalbon — Dr. Juozapas Skvireckas — Kauno Arkivyskupas Metropolitai.
"LUX" leidinys. 224 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.00. Gaunama

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

Kiniečiai pradeda girtis

Kiniečių komunistų laikraštis "New China" rašo, kad kiniečiai išradę kompasą, aparatą žemės drebbėjimui matuoti ir kitus dalykus. Atrodo, kad toks pasigyrimas gali privesti prie aštrių ginčų su rusų komunistais, kurie iki šiol skelbė, jog visi išradimai, pradedant adata, dviračiu ir baigiant televizija, esą rusų genijaus padariniai.

Pavogė namą

San Antonio gyventojas Paul Maurean pasakė, kad kažkas pavogė jo namą ir garažą; kas tai pastebės, prašomas pranešti nukentėjusiam. San Antonio policija susidomėjusi ta byla, kas galėjo taip lengvai pavogti namą ir garažą.

TO FILL ALL YOUR LIQUOR NEEDS

just call
SA. 2-8344
DAY OR NIGHT
Phone Orders Accepted
Free Delivery
Let Us Cater Your Next Affair
Delicious Beef Sandwiches
Home Made Potato Salad
and Cole Slaw
Large Selection of Choice
Wines - Liquors - Beer

MERRELL'S
TAP AND GRILL
4215 W. HARRISON ST.
SACRAMENTO 2-8944

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: Virginia 7-6640.

JOIN THE MARCH OF DIMES

Bobby Michels, 6-years-old, has been selected as the Cook County poster boy for the 1954 March of Dimes campaign to be held January 2-31. Bobby lived in Park Ridge before polio struck him, his father and mother in September, 1952. Bobby's mother died last August, and his dad is still in Columbus Hospital. Through your March of Dimes contributions, the Cook County Chapter of the National Foundation for Infantile Paralysis has been able to provide care for the Michels family and the hundreds of others stricken with polio in Cook County.

Bobby Michels, 6 metų amžiaus, buvo išrinktas kaip Cook Apygardos berniukas 1954 m. "March of Dimes" aukų paskatams, kuris bus nuo sausio 2 iki 31. Bobby gyveno Park Ridge prieš savo, jo tėvo ir motinos polio ligą sušiginį rugsėjo 1952 m. Bobby's motina mirė praėjus rugpjūčio mėn. ir jo tėvas vis dar yra Columbus ligoninėje. Per jūsų "March of Dimes" aukas, Cook County Chapter of the National Foundation for Infantile Paralysis iki šiol galėjo suteikti Michels šeimai pagalbą ir dėl šimtų kitų sergančių polio liga Cook Apygardoje.

SIS SKELBIMAS REMIAMAS ŽEMIAU PAZYMETŲ FIRMŲ:

JONES NURSES REGISTRY

24 val. slaugymo patarnavimas kiekvienam reikalui. Savininkas ir prižiūrėtojas yra M. Davidson, Registrar.
7256 South Lowe Ave. HU. 8-2633

EVERSEAL WINDOW CO.

3647 West Chicago Avenue
GALE AND SLOAN GAS

3202 West 59th Street HEmlack 4-7700

AETNA NURSES REGISTRY

Parinktinai vyrai ir moterys slaugės. Mieste ir priemiestuose. 24 val. telefono patarnavimas. Miss M. Seidelman, Director.
LONGbeach 1-7388 4821 N. Sheridan Rd.

ABBOTT NURSING SERVICE

Specializuojasi namuose slaugimu. Ap'arnauja Gold Coast nuo 1923. Clara M. Bern, R. N. savininkė ir operatorė.
527 West Briar Place DIVERSEY 8-4265

LOUISE MAY'S SLENDERIZING SALON Louise Mayo, savininkė ir operatorė. Electric Cabinet Steam Baths. Contour Vibrators. Arthritis-Paralysis. Rekomenduojama sveikatos prižiūrėtojų.
736 East 63rd Street MUSEUM 4-0077

HELEN ENGLISH NURSES REGISTRY

Mūsų namuose aptarnavimas užtikrina puikią priežiūrą ir patogumą.
5030 North Kenmore Avenue LONGbeach 1-5087

LORRAINE BOWLING LANES

Moderniškas restoranas ir Cocktail Lounge. Dabar priima lygų rezervacijas 1954—1955 metų sezonui.
810 North Cicero Avenue EST. 8-6848

SMUTNY BROS. MOVERS

Apylinkės ir tolimų distancijų perkraustymai
3254 Cermak Road BISHOP 7-6663

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133 South Halsted Street VICTORY 2-6172

NENORIS SKELBTI SAVO VARDŲ

REAL ESTATE

2 BUTŲ mūrinis namas — puikus parkas. 6 ir 6 kamb.; galimybės padaryti 3 kamb. butą rūsyje, karštu vandeniu, stokeriu šildoma; gaminis autom. vandens šildytuvais, kokių virtuvė ir vonia; garažas; uždaromos verandos; geros pajamos; vienas butas tuščias. Atdara apžiūrėjimui šėštadienį ir sekmadienį nuo 2-6 v. v. Privatus asmuo parduoda. Kaina \$15,750, įmokėti \$4,500. Kreiptis:

5740 South May Street
arba šaukite
REliance 5-0336

2 AUGSTŲ, mūrinis, 4 butų namas; nuomos pajamos mėn. \$195; arti 35-tos ir Union; pilna kaina \$12,000; \$3,000 įmokėti.

47th & California 2 augstų medinis — 2-5 kamb. ir 4 kamb. butas palėpėje. Vėnicos kiekvienam butui; geras parkas; kaina tikrai \$14,950.

SCPRYCH REAL ESTATE

3557 S. Archer Lafayette 3-0999

Atdara dičionis ir vakarais, sekmadienis nuo 9—7 v. v.

DEMESIO!

Ji išties dešimtį metų buvo viena iš labiausiai skaitomų knygų Europoje ir Amerikoje, per dvejus metus tikrai JAV sulaukusi 40 laidų. Kas yra šioje knygoje: švedo Axel Munthe autobiografija, ar gydytojo užrašai, nei autoirius, nei jo kritikai atsakymo į šį klausimą nesuranda, nesuraimė ir mes. Tik viena galima užtikrinti skaitytoja, kad ji mums paliks malonų ir ilgai neužmirštamą įspūdį. 328 pusl. Kaina \$2.50. Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

CONRAD'S - FOTOGRAFAS (LIETUVIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.

414 WEST 63rd STREET

Tel. ENG. 4-5883 arba ENG. 4-5840

TELEVIZIJOS

IR RADIO

APARATŲ TAISYMAS
Sąžiningas ir Garantuotas Darbas
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Sėštadieniai: 8 v. ryto — 10 v. vak.
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco
Telef. YArds 7-1099

Marijos apšilimų Fatimėje

1917 metais aprašymas.

128 pusl. Kaina \$1.00

Užsakymus su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

Užsakymas knygos siunčiamas paštu

CLASSIFIED & HELP WANTED ADVERTISEMENTS

Nemokamas Darbo Suradimo

PATARNAVIMAS

Ar jūs esate mašininkė (typist) ar kartotekos tvarkytoja (file clerk), parduotuvės (salesman) ar gabus amatininkas, mūsų klientai-skelbėjai turi jums daug įvairių darbo vietų. Mūsų anksčiau rekomenduoti jus bendrovei kuri užtikrina jums nuolatinį darbą jei turėsite pageidaujamus gabumus.

Ar Ieškote Gero Darbo?

Pasiųskite šį kuponą šiuo adresu —
DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

• VYRAI Vardas Miestas
• MOTERYS Adresas
• BERNIUKAI Pageidaujamas darbas
• MERGAITĖS Tel. Amžius
Vidutinis atlyginimas
Dienoms ar naktims

REAL ESTATE

MARQUETTE Parke medinis, 3 butų: 5 kamb. ir 2—2 kamb.; centralinis šildymas; platus sklypas; arti mokyklos.

Biznio sklypas 59-tos ir California kryžkelėje. Gera vieta gydytojai ar kitam profesionalui. Žema kaina.

Mūrinis, 3 butų po 6 kamb.; pedaliais šildoma; 23-čios ir Bell apylinkėje. Gražus namas; mažas įmokėjimas.

VLADAS SIMAITIS

REAL ESTATE

4241 So. Maplewood Ave.
Bishop 7-0480 ir sekm.

CICERO — PARKHOLME

1614 South 51 Court
Atdara apžiūrėjimui sekmadienį nuo 2 iki 5 2 augstų, mūrinis namas: 5 ir 6 kamb. kabinetų virtuvė; vėnicos užuolaidos; karštu vandeniu apšildoma, alyva. Garzintis karšto vandens šildytuvais. 2 autom. garažas; tuojaus galima užimti.

NORTH RIVERSIDE

8516 West 26 Street
4½ mūrinis "bungalow" stiliaus namas; tikrai 2 metų senumo; kabinetų virtuvė; garzu, krosnin šildoma; gaminis auto. karšto vandens šildytuvais; 1 autom. garažas; iš šono įvažiavimas. SKlypas 50x150.

PAOLI REALTY CO.

5109 West 14 Street
OLympic 2-5248

NIEKADOS PIRMAU!

\$136 pajamų plius savininkų moderniškas 4 kamb. butas; 8 kamb. mūrinis namas; 2 vonios ir virtuvė; kilimai ir pilnai apstatyta; ištisels rūšys; karštu vandeniu apšildoma, stokeriu; 2 autom. mūrinis garažas, arti Millard ir 25-tos; kaina \$13,850.

\$3,000 įmokėti, gražus mūrinis 2 butų, 5 ir 6 kamb. namas; alyva, karštu vandeniu šildoma; 2 autom. mūrinis garažas; abu butai tušti ir naujai dekoruoti. Puikus parkas, tikrai \$15,500.

HNATEK REALTY

4319 W. Cermak Road
LAwndale 1-8340

1710 W. CERMAK RD.

Parduodamas 2 butų po 4 kamb. namas; kaina \$6,500. Šaukite

Chesapeake 3-1370

PAJAMŲ NUOSAVYBĖ

Kampinis sklypas, 2 mūriniai namai. Prie gatvės namas turi 2 butus po 4 kamb.; garais šildoma; antras namas turi 3 butus po 5 kamb.; kiekvienas butas atskirai apšildomas garu.
Skubiam parduvimui šaukite:
BOulevard 8-1515

Savininkas parduoda 2 butų kampinį mūrinį namą; 2-6 kamb. su į saulę salonais ir uždaromomis verandomis. Karštu vandeniu, stokeriu šildoma; ištisus rūsus su tinkuotom lubom, 2½ autom. gražų plytų garažą.
Kreiptis:
4101 WEST 21 STREET

PIRKITE ūkį už žemiausią kainą! 127 akterių — geri pastatai \$20,000. 86 akterių, gražioji aplinka \$16,000. 80 akterių — geras namas \$12,000. 320 akterių, pastatai — \$125,000 už akterį. Lengvi išsimokėjimai. Dabar galite užimti. Pamatykite — Šaukite — Rašykite.

GEORGE MILES REALTOR

121W Garro Plymouth, Indiana

NAUJAS, moderniškas 4 kamb. namas ir 14 akterių pie pento 54; arti Lake of the Ozarks; tinkama dėl viešbučio, namelių arba paukščių ūkiui. Pilna kaina \$7,000; išsimokėjimui, jei pageidaujama. Šaukite savininką: Humboldt 9-0929 ryte arba Lincoln 9-6417 vakarais.

BRIGHTON Parke parduodamas produktų ir mėsos biznis; prie biznio, apšildomas butas; žema nuoma. Šaukite:

Virginia 7-1664

REMKITE dienr. "DRAUGA"

HELP WANTED — VYRAI

AUTO SALESMEN — 10 MEN

21 to 35 with or without experience to sell the new 1954 Ford, Demos. furnished. Apply in person. See MR. ROBERTS.

HUB MOTOR CO.

World's largest Ford dealer
2625 Milwaukee

HELP WANTED — MOTERYS

Splendid opening for S. W. Side resident

SECRETARY—STENO.

Knowledge of shorthand essential. Interesting diversified work. 5 day week, 37½ hrs. Steady job. For appointment call MISS KOZAK
CLiffside 4-6100

MACKAYE PONTIAC

9228 So. Chicago Ave.
Is looking for a capable SECRETARY—SWITCHBOARD OPERATOR

Good pay; steady work with pleasant people. Call Mr. Rupert today!
REGENT 4-1016

Why Not Work Near Home

Wonderful Opportunity For

CLERK - TYPIST

35 hr. week — excellent salary. Experience preferred, but will train. Pleasant working conditions. Permanent position.

ILLINOIS CREAMERY

SUPPLY CO.
717 South Damen Avenue
MRS. SINCER
SEeley 3-6877

FROGOS — OPPORTUNITIES

For sale by owner Cicero, Ill. TAVERN

Fully equipped, well established, excellent Cicero location. Nice living quarters. Reasonable rent. Immediate possession. This is a real live-wire business. Ideal for couple. See it and realize a real value. Call owner for particulars. TOWNhall 3-9595.

PRODUKTŲ ir MĖSOS KRAUTUVĖ

Brighton Parke arti lietuviškos bažnyčios: 3 kamb. butas; nuoma \$60; apšildoma; ilga sutartis; žema kaina, grynais pinigais ir išsimokėjimu. Pamatykite įvertinimui.

Šaukite GROvehill 6-3852

RESTORANAS — Piza ir Fountain; geras biznis; 25 sėdynės; ideališka vieta porai; prieinama nuoma; geras sutartis; įkainuota skubiam parduvimui; pamatykite įvertinimui. Turi gerą prieštą dėl pardavimo.

5350 Irving Park

PALisade 5-9812 arba Avenue 3-3281

PRODUKTŲ ir delikatesų krautuvė su 4 kamb. butu; prieinama nuoma; geras sutartis; puiki progą mėsininkui; prieštasis — kiti susidomėjimai; parduoda už \$1,050 skubiam parduvimui; pamatykite įvertinimui. 19 North Kedzie.

SACramento 2-9684

RESTORANAS — geras biznis; trokų sustojimo vieta; ideališka vieta porai; prieinama nuoma; geras sutartis; vienas negali apsidirbti; parduoda už \$1,750 skubiam parduvimui. Pamatykite įvertinimui. 2010 Roscoe. Lincoln 9-9881 arba

GRaceand 2-1247

SIUVYKLA su gražiu 4 kamb. butu; pilnai įrengta įskaitant elektrinę mašiną. Geras biznis. Nuoma \$90; apšildoma; geras sutartis; negali apsidirbti; pigiai skubiam parduvimui. Pamatykite įvertinimui.

7851 So. Loomis

HUDson 3-2088

TAVERNA — įrengta virtuvė; ant kampe dirbtuvių apylinkė; geras progą produktų krautuvė; tikrai viena taverna apylinkė; moteris viena prižiūri — negali apsidirbti. Ideališka porai; pasirinkimas pirti pajamų pastata. Pamatykite: 1929 East End Ave., Chicago Heights arba šaukite susitarimui SKlyne 4-0132.

PARDUODAMAS gery pajamų namas su 3 atskirais nameliais. Geras pajamos; prieinama kaina; prie Michigan ežero. Parduomo prieštasis — apšildoma miesta. Rašykite arba šaukite: LAKESIDE VILLA, East State Park Road, Beverly Shores, Indiana Michigan City 24963

Lietuviška Užeiga: gerai einas biznis; puikus kampas; nuoma tikrai \$100.00 į mėn. su 5 kamb.; visi patogumai ir automatiniai aliejum apšildoma; puiki progą porai; jeigu ypatingai naudosite su valgiu; įkainuota greitai parduimui; reikia matyti, kad įvertinti gerk pirkini; ilga sutartis; šaukite savininką.

TOWNhall 3-9539

5000 WEST 15 STREET Cicero, Ill.

Grill su ar be pastato. Moderniški, nerūdijančios geležies įrenginiai. 9 kėdės; 3 staliukai; 4 didelį kamb. butas; arti mokyklų; geras biznis; parduomo prieštasis — liga; labai prieinama kaina; grynais pinigais arba išsimokėjimui.

VIrginia 7-8140

Pirkit Apsaugos Bonus!

CHICAGOS ŽINIOS

Padidina mokytojų algas

Chicagos švietimo taryba patvirtino planą padidinti mokytojų ir kitų prie mokyklų dirbančių asmenų atlyginimą. Šis algų pakėlimas atseis \$9.5 mil. Tokiu būdu Chicagos miesto mokyklų mokinių biudžetas šiemet pakils iki rekordinio didumo: sieks \$157 milijonus. Kiekvieno pradžios mokyklos mokytojo atlyginimas vidutiniškai pakils apie \$578 per metus. Dabar pradžios mokyklų mokytojai pradės darbą su \$3,400 atlyginimu ir per 10 m. galės pasiekti \$5,500. Augštesnių mokyklų mokytojų pradinis atlyginimas bus \$3,650, o augščiausias — 6,150. Turintieji magistro laipsnį gaus \$100 per metus daugiau.

Streikas ir bylos kontraktoriams

Kanalizacijos (plum berij) streikas suvėlina kaikiurių pstatų užbaigimą ir yra pavojus, kad kontraktoriams gali būti iškeltos bylos tų savininkų, kurie sutartyje buvo numatę tam tikrą datą, kada pastatas turėjo būti užbaigtas. Pvz. 22 augštų prabangus apartamentų namas 1000 Lake Shore dr. nuo gegužės 1 d. gali kelti įšėkinį po \$1,000 už kiekvieną suvėlintą dieną.

Už milioną perka geležinkelį

Chicagos miesto susisiekimo taryba nutarė už \$1 milioną nupirkti Chicagos Aurora & Elgin geležinkelį tarp Laramie gatvės Chicagoje ir Des Plaines gatvės Forest Parke.

Ryžtinga chigagietė Japonijoje

Japonijos sostinėje, Tokiame, prie imperatoriaus rūmų buvo susirinkusieji apie 380,000 asmenų minia, pasveikinti ji su naujais metais. Kilus panikai net 16 žmonių buvo mirtinai užmaigytą, o 63 sužeisti. Laivyno gailėstingoji sesuo leit. Audrey Devaney, kilusi iš Chicagos, pati nepaisydama pavojaus, suteikė pirmąją pagalbą net 15-kai sužeistųjų.

Mirtinas šūvis

Manford Kraling, sunkvežimio vairuotojas, 45 m. amžiaus, buvo mirtinai peršautas, kai su savo mašina sustojo ties mėsos turgumi 7624 S. Halsted. Praeiviai matė, kaip žudikas įsėko į sunkvežimį, kuriuo buvo išvežiami užšaldyti maisto produktai. Girdėjo riksmą ir šūvį. Po to žudikas išsėko ir pabėgo netoliese stovėjusia savo mašina. Soferis rastas mirtinai peršautas į krūtinę. Prie jo buvo \$400, kuriuos jis buvo gavęs už išvežiotas prekes. Pinigai nebuvo spėta pagrobti.

Pasiutę šunys

Pasiutusių šunų skaičius padidėjo ne tik Chicagoje, bet ir visame krašte. Illinois valstybėje ėmėsi griežtesnių priemonių. Chicagoje įvestas šunims kartinas. Illinois universiteto profesorius dr. R. E. Witter kelia balsą, kad kova su pasiutusiais šunimis turi būti pravesta visose JAV-se, pravedant tam reikiamus teisinius nuostatus.

Žuvę Korėjoje

Armija paskelbė trečią ir ketvirtą sąrašą karių, kurie Korėjoje yra dingę be žinios jau ilgiau kaip metai laiko ir dėl to skelbiami žuvusiais, mirusiais. Tarp jų yra ir keturiolika chigagiečių. Lietuviškų pavardžių jų tarpe nėra.

\$100 už kruopas

S. Neumanienė iš West Chicagos už puikiai paruoštą miežių (kruopų) sriubą išrinkta Chicagos garsiausia virėja ir gavo \$100 premiją iš dienraščio „Chicago Tribune“.

Radaru gaudys skubančius

Ties Chicago esančiam North Shore Eden kelyje policija nusistatiusi vartoti radaro įtaisą, kurs parodys skubančius automobilių vairuotojus. Jeigu ši priemonė pasirodys praktiška, ji bus įvesta ir kitose svarbesnėse susisiekimo arterijose.

Vadovauja pieno pramonėje

Chicagos apylinkėje per praėjusius metus paruošta 20,628,100 tonų pieno. Chicago pieno gamyboje pralenkė Pittsburghą. Tai įvyko pirmą kartą. Iki šiol Pittsburghas buvo pasaulinis pieno čempionas, bet praeitais metais pasidavė Chicago, tepagamindes 19,848,300 tonų.

Sąžinės fondas

Chicagos distrikto mokesčių direktorius E. Šauer gavo paštopelaidą \$300 nuo vieno mokesčių mokėtojo, kurs drauge pridėjo ir baltą kortelę su užrašu „Sąžinės fondui“, duodamas suprasti, kad jis grąžina nesumokėtus mokesčius, kurie jo sąžinei nedavė ramybės.

PRASIDĖJO „MARCH OF DIMES“ VAJUS

Specialiose ceremonijose New Yorko miesto rotušėje pradėtas „March of Dimes“ vajus sukelti fondą kovai prieš vaikų paralyžių. Paveiksle stovi P. Eleanor Rooseveltienė, Henry Epstein, New York miesto mero pavaduotojas, 4 m. amžiaus Delbert Dains ir Basil O'Connor, prezidentas National Foundation for Infantile Paralysis.

Išdirbo ten pat 68 metus

Nedidutė, 4 pėdų 8 colių, moterėlė Anna Renek išdirbo Tablet and Ticket bendrovėje išties 68 metus, per tą laiką paruošdama daugiau kaip milioną visokių rūšių užlipinamų etiketų, kurios pasiekė įvairiausius pasaulio kraštus. Visus 68 metus ji išsėdėjo toje patioje vietoje savo darbovietėje. Dabar iš darbo pasitraukia. Ji gimusi Chicagoje, bet savo amžiams nesutinka skelbti...

8 metai už prievartą

James Deates, 27 m., gyvenąs 2616 W. 47 st., nuteistas 8 metams kalėjimo už pavartojimą prievartos prieš 17 m. mergaitę. Jis prisipažino, kad pirmą jėdą gėrė tavernoje, o vėliau jis ją nuskriaudė.

Milionai polijo ligai

Iš rinkliavos, vadinamos „Dešimtukų maršas“, Chicago uni-versitetui įteikta \$36,335 finansuoti polijo virusų tyrimus. Ko

vai su Vaikų Paralyžiumi fondas šiemet sunaudos \$19 milijonų gamma globulinui, kurs padeda atsilaukyti prieš poliją.

Didėja Bažnyčios persekiojimai

Kova prieš Katalikų Bažnyčią Jugoslavijoje nuolat smarkėja. Pranešama, kad neseniai įsisteigusieji ateistų sąjūdį komunistų partija pavadė žinomo marksistų ideologo, pagarsėjusio krikščioniškosios „ideo“igijos persekiotojo Pijade vadovų. Turima žinių apie naujus pasikėsimus prieš krikščionius ortodoksų vyskupus. Bosnijos ortodoksų metropolitas Kruli neseniai buvo pašalintas ir uždarytas į vienuolyną.

STALINO TESTAMENTAS

(Atkelta iš 3 psl.)

Mao Tse Tung visais politinė Azijos situaciją liečiančiais klausimais. Mūsų būsima užsienio politika visiškai pareina nuo mūsų santykių su Kinija. Mažiausia klaida šiuo atžvilgiu pasirodys kaip rimtas pavojus pasaulinio socializmo pergalei.

Ar šis testamentas yra paties Stalino parašytas, ar žmogaus, gerai pažįstančio sovietinę frazeologiją — tai yra klausimas. Galimas dalykas, jog fotostatas bus gautas iš to tikro ar netikro Berijos, apie kurio metropolitas Kruli neseniai buvo pašalintas ir uždarytas į vienuolyną.

— Gs

PADEKONĖ

PRANCISKUS KAMARAUSKAS

kuris mirė gruodžio 25 d., 1953 m. ir tapo palaidotas gruodžio 29, 1953, o dabar ilsis Sv. Kazimiero kapinėse amžinai nutilęs ir negalėdamas atidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir padėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes, atmindami ir apgalėdami jo prisalinimą iš mūsų tarpo, dėkojame mūsų dvasiškam tėvui kun. kleb. J. Kuprevičiui už suteiktą paskutinių Sakramentų. P. Kranch, V. Andriuskai, V. Atkočiui, V. Paruliui, P. Malinauskui, kurie atlaikė išpūdingas pamaldas už jo sielą. Dėkojame kun. V. Andruškai už atkalbėjimą rožančiaus koplyčioje, ir kun. P. Kranch už atlikimą ceremonijų koplyčioje ir kapinėse. Dėkojame šv. Mišių ir gėlių aukotojams.

Dėkojame graboriui S. Lackawicz, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžinąjį, o mums palengvino perkelti nuliūdimą ir rūpesčius. Dėkojame grabnešiams ir visiems, kurie pagudė mus nuliūdimo valandoje ir pagaliau, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvių žmonėms; o tau mylimas vyre ir tevelai Dievas suteikia amžiną atilsį.

Nuliūdę lieka: žmona, dukterys, brolis ir giminės.

STANDARD FEDERAL SAVINGS = CHICAGO'S STRONGEST FOR SAVINGS

OUR FINANCIAL STATEMENT REFLECTS A SOUND INVESTMENT POLICY CONSISTENTLY FOLLOWED THROUGH 44 YEARS OF OPERATION AND SHOWS WHY STANDARD FEDERAL SAVINGS ACCOUNTS ARE FULLY SAFE.

STATEMENT OF CONDITION AS OF DECEMBER 31, 1953 CAPITAL AND LIABILITIES

ASSETS

Cash and U. S. Government Bonds	\$10,452,266.64
Stock in Federal Home Loan Bank	424,000.00
Membership in Federal Home Loan Bank System.	
VA Guaranteed First Mortgage Loans	21,599,707.53
Mortgage loans to veterans to finance purchase of homes, guaranteed up to 60% by the U. S. Government and made on properties appraised and approved by the Veterans Administration.	
First Mortgage Loans—	
Standard's Conventional Plans	11,694,487.42
Conservative in amount and made to carefully selected applicants.	
Office Building, Vaults and Equipment	1.00
All Other Assets	49,717.96
TOTAL ASSETS	\$44,220,180.55

Members' Savings Accounts	\$34,118,202.02
These accounts receive all the earnings, after expenses and additions to reserves and surplus. The funds received from our savings members are invested as shown under the asset section of the statement.	
Loans in Process	1,634,015.41
Mortgage loan funds to be paid on order of the borrowers.	
Advances from Federal Home Loan Bank	4,400,000.00
A small part of the total credit available from the Federal Home Loan Bank System.	
Borrowers' Tax and Insurance Accounts	585,979.55
Amounts paid in advance by mortgage loan borrowers for their taxes and insurance.	
Other Liabilities	30,040.50
Reserves and Surplus	3,451,943.07
Total over 10% of the members' savings accounts and provide added safety for the savings accounts.	
CAPITAL and LIABILITIES	\$44,220,180.55

OFFICERS:

JUSTIN MACKIEWICH	President and Manager
JUSTIN MACKIEWICH, Jr.	Vice President and Ass't. Manager
E. J. MACKIEWICH	Vice President
HELEN KUCHINSKAS	Secretary and Treasurer
PETER SLOGER	Vice President
JOHN CLORUS	Vice President
JOHN C. LEWE, Jr.	Assistant Vice President
LUCY KRUSH	Assistant Secretary
DOMINIC CHIAPETTA	Assistant Secretary
LOUIS WAITKUS	Assistant Treasurer
STELLA STANKUS	Assistant Treasurer

DIRECTORS:

JUSTIN MACKIEWICH	LEON GINIOTIS
JUSTIN MACKIEWICH, JR.	M. ZIZAS
E. J. MACKIEWICH	JOSEPH PUDZIUNAS
HELEN KUCHINSKAS	D. JANKEWICZ
BRUNO SHUKIS	JUDGE JOHN C. LEWE, Honorary Chairman of the Board

SANTAUPOS, PADĖTOS PRIEŠ SAUSIO 12 DIENĄ, GAUS DIVIDENDUS UŽ VISA MĖNESĮ.

Taupytojai yra sudėję į STANDARD FEDERAL taupomasias sąskaitas virš \$34,000,000.00
Cash, Government Bonds ir Veteranų Paskolų, dalimi JAV valdžios garantuotų, yra virš \$32,000,000.00
Atsargos Fonde yra virš \$3,400,000.00

I šias sumas neįskaityti įstaigos namai ir visi įrengimai.
Jau vien tik iš šių skaitmenų aišku, kad beveik visi taupytojų pinigai yra investuoti į U. S. Government securities, o 10% yra Atsargos Fonde. Tai reiškia, kad kiekvienas taupytojo doleris yra

vertas \$1.10. Be to, kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

Nėra stipresnės taupymo įstaigos visoje Amerikoje. Mums yra garbė pranešti šiuos davinius Standard Federal taupytojams ir visai publikai.

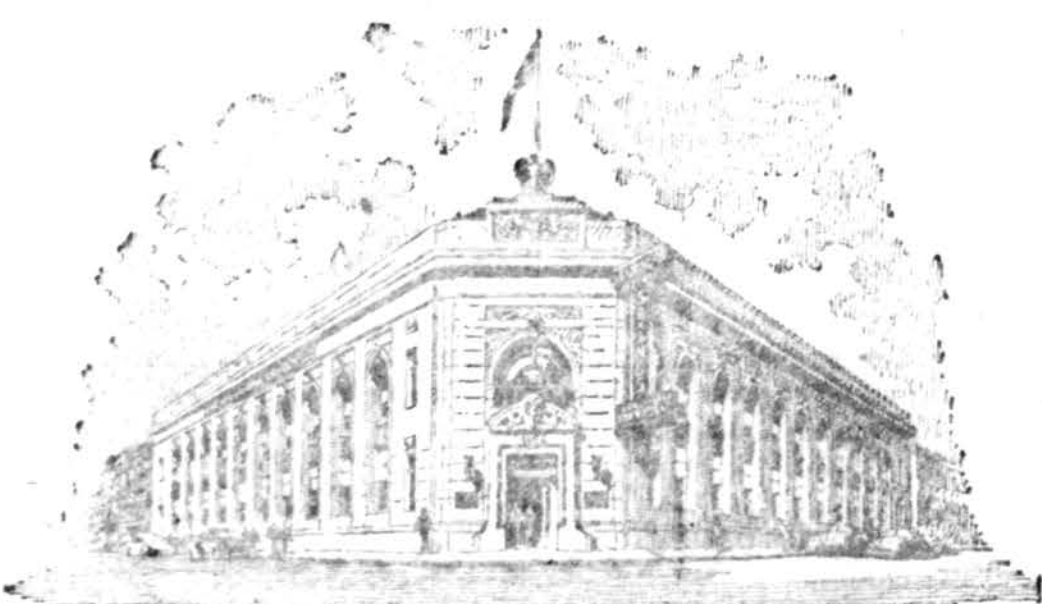
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION • ESTABLISHED 1909

Archer at Sacramento

Chicago 32, Illinois

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

STANDARD FEDERAL BUILDING

× **The American Friends of A. B. N.** (Amerikos draugai priešboševikių tautų) ukrainiečių Chicago skyrius rengia 1954 m. sausio 10 d. 4 val. p.p. koncertą Lane Technical High School patalpose, 3600 North Western Ave. (Western and Addison) Programą atliks ukrainiečių, baltųjų, slovėnų, lietuvių, estų ir kroatų chorai. Chicago vyrų choras, vadovaujamus muz. Br. Jonušo, sudarys šias dainas: „Naktis graži“, „Op. op. kas ten, Nemunėli“, „Teviškės vakarai“ ir „Ant marių“. Taipgi tenka pastebėti, jog koncerto rengimo komitete taipgi yra kan. V. Zakarauskas ir V. Naudžiūnas.

× **Lietuvos Gailestingųjų Seserų Draugija** in exile gautą pelną \$306 iš koncerto - baltųjų Chicagoje persiuntė į Vokietiją: Gautingo TBC sanatorijoje sergantiems lietuviams — \$150, mokytojai Vyktintinei operacijos išlaidoms — \$30, Vargo mokyklai Memmingene — \$50, TBC sergantiems dviems asmenims sanatorijoje prie Oldenburg — \$20, Vasario 16 gimnazijos reikalams — \$56. L. G. Seserų Draugija dėkoja visiems visokeriopai parėmusiems jų koncertą.

× **Sophie Barcus**, lietuviškos radijo programos vedėja, kuri labai sumaniai veda valandėles, daug vietos skiria ir kultūrinėms bei visuomeniniams reikalams.

Sophie Barcus turi per savaitę 8 radijo programas iš galingos radijo stoties, kurią gali girdėti iš artimų miestų bei apylinkių gyventojai. Jos programos yra labai populiarios ir lietuvių mielai klausomos.

× **Moteryų Sąjungos 67-ta** k.p. priešmetiniam susirinkime švenčių proga narėms surengė vakarą, kurių metu pasidalyta dovanomis. Taipgi išrinkta nauja valdyba: pirmininkė — Natalija Satūnas, vicepir. — Adelė Wolk, finansų raštininkė — Albina Pošienė, nutarimų raštininkė — Ona Ivinskaitė, izdininkė — Kotryna Jančienė, izdo globėjos — A. Minelgienė ir O. Cepaitienė, tvarkdarė — Sofija Giržadienė.

× **Stasys Pieža**, Chicago American dienraščio vienas iš redaktorių kalbės rytoj (sausio 10 d.) 9 val. per šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos šv. Vardo Draugijos pusryčius parapijos salėje Brighton Parke. Minimos draugijos pirmininkas yra **Jonas Armonas**, o dvasios vadas — kun. **Jonas Vyšniauskas**.

× **Elena Nedvarienė**, veikli visuomenės veikėja, tebėra be sąmonės nuo 1953 m. spalio 26 d. Vyresnioji duktė Stella Shields parsivežė motiną šiomis dienomis į namus Chicago iš Glendale, Calif., ligoninės. Nedvarienės dukrų laiška, rašyti draugėms, taip jaudina, jog pro ašaras skaitomi. Specialistai neduoda daug vilties, kad ligonė pasveiktų.

× **Ona Kazragienė** ir **Ona Norbutienė**, Moterų Sąjungos 67-tos kuopos narės, buvo susirgusios ir gulėjo ligoninėje. Kuopos narės džiaugiasi, kad ligonės sveiksta ir netrukus vėl įsijungs į visuomeninį veikimą.

× **Tėvas Antanas Mažukna**, Tėvų Marijonų misionierius, atvyko kelioms dienoms į Chicago.

× **Diplomuotas teisininkas Vytautas Račkauskas**, neseniai atvykęs su šeima iš Kanados, 4847 W. 14th St., Cicero, Ill. atidarė laikrodžių parduotuvę ir jų taisymo dirbtuvę. Račkauską daugelis lietuvių gyvenusių ir gyvenančių D. Britanijoje mini su pagarba, nes jis, būdamas Anglijos Hullio uoste Britų Darbo ministerijos atsakingas pareigūnas, daug pagelbėjo savo tautiečiams, vykstantiems iš Vokietijos į Angliją 1947—1948 m. Jo dėka pabaltiečių ir kitų tautų stovyklose Anglijoje lietuviai buvo užėmę beveik visas vadovaujančias vietas ir darbus. Britų Darbo ministerijos atstovas Hulluje stebėjosi Račkausko išsimokslinimu, daugelio kalbų žinojimu ir puikiu organizavimu dešimtimis tūkstančių žmonių vykstančių į Angliją.

Būdamas Anglijoje Račkauskas baigė laikrodininkų mokyklą. Kanadoje turėjo savo laikrodžių parduotuvę ir taisymo dirbtuvę. Čia jo taisymo dirbtuvėje klientų netrūksta, nes laikrodžiai taisomi pigiai ir gerai. Naujasis Cicero gyventojas yra labai jautrus visiems lietuviškiems reikalams.

× **Agota Naudžiūnienė**, gyvenanti Grand Rapids, Mich., buvo atvykusi į Chicago ir dalyvavo savo pusseserės a.a. Dulinskaitės - Trembs laidotuviuose. Ji 5 dienas viešėjo pas vaistininką Kazį Jonaitį ir jo žmoniną Albiną (buvusią Popelį iš Grand Rapids). Jonaitienė visą laiką viešnia globojo, vežiojo savo mašina ir šermentis, į kapienes bei į svečius. Naujų metų proga iškėlė gražias vaives viešnios pagerbimui.

Naudžiūnienė taip pat dalyvavo Mondeikų suruoštoje vakarėlyje.

× **Ignas Sakalas**, „Draugo“ redaktorius, filatelistas ir lietuvių Filatelistų Draugijos įsteigėjas, neseniai Chicago Filatelistų Klubų Federacijos (Central Federation of Stamp Clubs of Chicago) atžymėtas „Historical Award“ už Lietuvos vokius, kuriuos jis buvo išstatęs praeitų metų Lietuvių Filatelistų Draugijos parodoje. Šitokius pažymius federacija skiria tik tai už istorinę reikšmę filatelišoj turinčius dalykus.

× **Bern. Brazdžionio** naujojo poezijos rinkinio „Didžioji Kryž kelė“ patį pirmąją platinimo dieną, per literatūros vakarą, įteikiant \$1,000 romano premiją Alg. Landsbergiui, Chicagoje buvo išpirkta 135 egzemplioriai. Tai rekordinis skaičius. Paprastai Chicagoje vidutiniškai gerai einančio romano tik per metus išparduodama toks egzempliorių skaičius.

× **Per Z. Gerulaitį**, gyv. Cicero, Ill., A. L. B. Cicero apylinkės valdyba gavo Vasario 16 gimnazijos namų fondui 117 dolerių.

× **Algirdas Brazis**, Metropolitan operos solistas, dainuos sausio 15 d. 2 val. p.p. (Chicago laiku) Puccini operoje „La Boheme“.

× **Inž. Jonas Jurkūnas** šį šeštadienį, sausio 9 d., 9 val. ryto per Sophie Barcus radiją skaitys apie buv. prezidentą Antaną Smetoną minint 10 metų jo mirties sukaktį.

× **Per Sofiją Gedvilienę**, gyv. Cicero, Ill., A. L. B. Cicero apylinkės valdyba gavo Vasario 16 gimnazijos namų fondui 9 dolerius.

× **Aleksas Siliūnas**, buvęs Vliko narys, aktualiaisiais visuomeniniais klausimais dažnai kalba per lietuviškas radijo programas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESE

— **Studentų suvažiavimas**, rengtas Liet. Stud. Sąjungos, įvyko sausio 2 ir 3 d.d. Sausio 2 d. posėdyje Angely Kalalietės par. salėje Brooklyne, N. Y., kur aptarė svarbesnius organizacijos reikalus. Vakare Grand Paradise salėje įvyko meno vakaras su pačių studentų išpildyta programa. Sausio 3 d. 12 val. Apiešimo par. salėje įvyko iškilmingas posėdis, kur buvo pasakyta daug sveikinimo kalbų. Išpildinę paskaitą skaitė dr. J. Girmius apie studentą kryžkelėje. Suvažiavimas buvo atvykę studentų ne tik iš Bostono, Hartfordo, Philadelphia, Baltimorės, bet ir iš Clevelando, Chicago ir net Kanados. Suvažiavimas praėjo gražioje ir darbingoje nuotaikoje.

— **Pavykusios studijų dienos**. Studijų dienos, surengtos Studentų Ateitininkų S-gos 1953 m. gruodž. 30 ir 31 d.d. Didžiajame New Yorke praėjo geroje nuotaikoje. Studijų dienos iškilminga šešios paskaitos, pavadintos organizaciniais reikalais. 1953 m. gruodžio 30 d. pas p. J. Balkūną Maspeth buvo vakarienė, kurios metu išpildyta graži meninė programa. Studentų buvo suvažiavę iš Baltimorės, Philadelphia, Bostono, Putnamo, Clevelando ir kitur.

— **Dr. Veronikos Karvelienės** mirties metinės buvo paminėtos parapijos bažnyčioje Brooklyne, N. Y. Šv. Mišias, užprašytas dr. N. Bražėnaitės, atliko kun. kleb. N. Pakalnis. Pamaldose dalyvavo a.a. Karvelienės bičiuliai, es bei pažįstami, kuriuos T. Šlepetienė po pamaldų pakvietė pas save pusrūginti.

— **Dail. Antanas Melnikas** Detroito Tarptautinio Instituto patalpose atidarė savo darbų parodą. Laukiamas detroitiečių dėmesys savo menininkui.

JAV senatorių ir kongresmanų sveikinimai Visuotiniam Amerikos Lietuvių kongresui

Kong. Antoni N. Sadlak (R. - Conn.):

„Tarp daugelio Jūsų organizacijos darbų ir uždavinių aš ypatingai simpatizuojau vienam tikslui, kuris, žinau, yra arčiausiai ir prie Jūsų širdžių, — laisvos, nepriklausomos Lietuvos atstatymui. Aš tikiu ir noriu, kad Amerikos Lietuvių Kongresas tęstų, išplėstų ir suintensyvintų pastangas šiam tikslui pasiekti.“

„Lietuvių ir drauge su jais kitų sovietų komunizmo priešpadoje esančiųjų vergus yra tragiškas. Jų kančias atjauniai ne tik Jūs, jų giminaičiai Jungtinėse Valstybėse, bet ir visi amerikiečiai.“

„Mes turime palaikyti laisvės viltį už geležinės uždangos palikusiųjų sąmonėje ir, kadangi amerikiečiai visuomet smerkė tirioniją, mes negalime būti kurti jų pagalbos šauksmui.“

Kong. George H. Fallon (D. - Md.):

„Tūkstančiai Amerikos lietuvių mano kongresiniame distrikte nepaliaus dirbė, iki JAV užsienio politika pasidarys pozityvesnė, panaudojanti kiekvieną moralinę priemonę priešversti komunistus atsižadėti agresijos ir pasitraukti už Rusijos sienų.“

„Komunizmo „sulaikymo“ ne pakanka.“

„Mūsų tikslas turi būti komunizmo „atstūmimas“.“

„Išlaisvinimo diena ateis, ir tai bus daugiausiai dėka nepa-“

— **Ateitininkų vėjus** užbaigė sausio 10 d. nukeliama į vasario 27 d., į Užgavėnes. Tada paaiškės ir laimėjusieji dovanas. Vyr. Ateitininkų Federacijos valdyba prašo iki to laiko būtinai grąžinti knygelę šakneles. Neprisuntusieji negalės dalyvauti dovanų paskirstyme.

— **Mirė J. Lukošūnas**, š. m. sausio 2 d. Worcesterje, Mass., mirė Jonas Lukošūnas, 39 metų, prieš ketverius metus atvykęs iš Vokietijos. Jis gimė 1914 m. Dusetų valsė, Zarasų apskr. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis šv. Jono kapinėse Worcesterje, Mass.

— **Jonas ir Danutė Jasinskai** iš Ocean City, N. J., žiemai išvyko į Miami Beach, Florida.

KANADOJ

— **Nelaiminga Surblų šeima**. L. Surblienė jau senokai serga TBC ir guli Peninsula Sanatorium St. Catharines, Canada, Ont. Jos vyras Pr. Surblis gyvena 2289 Main St., Niagara Falls, Canada, Ont. Jų dvi dukrelės 3 ir 7 metų buvo atiduotos į katalikių seselių išlaikomą prieglaudą. Šiomis dienomis rašoma, kad ir jų abi dukrelės serga TBC. Abi paguldytos į tą pačią sanatorią pas motiną. Jie visi nėra Kanados piliečiai, už ligoninę turi mokėti. Vyras kiek už dirba neužtenka mokėti už tris ligoninėje. Padėtis nepavydėtina.

P. Surblienė savo laiške rašo, kad spauda jai sanatorijoje yra antrieji vaistai, bet deja nėra už užsiprenumeruoti lietuvišką laikraštį, nes vyras kiek uždirba tik dalį tepajėgia sumokėti už gulinią visą šeimyną ligoninėje.

Yra ašarotų mūsų tautiečių veidų ne tik Vokietijoje, bet visur.

Clarence Jacobs, areštuotas CIO unijos prezidento Walter Reuther nušovime 1948 m.

Kong. Robert B. Chipfield (R. - Ill.):

„Nežiūrint Sovietų praktikų jamų egzėkucijų, sąmoningo maršimo badu ir trėmimų, kurie Lietuvą iš žydinio krašto pavertė vargo kraštu, tūkstančiai Amerikos lietuvių nesvyruoja savo tikėjime, kad Lietuva vėl bus laisva. Aš jaučiu, kad Amerikos Lietuvių Kongresas bus švyturys šiam tikėjimui nuolatiniame kelyje palaikyti. Atiduodu pagarbą nepalaužiamai lietuvių tautos dvasiai, nepaliaujamam milijonų Amerikos lietuvių tikėjimui ir Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybei.“

Kong. Melvin Price (D. - Ill.):

„Jūsų organizacija daug prisidėjo kovoję prieš Sovietų agresiją, ir aš esu įsitikinęs, kad Jums teikiant padaršinimą Baltijo kraštų žmonėms aš apus geležinės uždangos, demokratijos dvasia pasilikis gyva, ir laisvė bus realizuota.“

Kong. John J. Rooney (D. - N. Y.):

„Aš visuomet turėjau daug pagarbos Lietuvos žmonėms, kurie niekad nepaliovė atkakliai kovoję už savo laisvės ir nepriklausomybės atgavimą. Laisvę mylį žmonės visame pasaulyje turi ir toliau padėti visais galimais būdais jų kovoję.“

Kong. Harold D. Donohue (D. - Mass.):

„Pasitikėkite nuolatiniu mano kooperavimu Jūsų pastangose galimai greičiau išvaduoti Lietuvą iš neteisėto pavergimo ir persekiojimo.“

Kong. Chauncey W. Reed (R. - Ill.):

„Man yra didelis malonumas pareikšti savo nuoširdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus Amerikos Lietuvių Kongresui, reprezentuojančiam šau nia grupę amerikiečių, kurie kovoją ne tik už laisvės išsaugojimą šiame krašte, bet taip pat už atstatymą laisvės ir nepriklausomybės savo broliams, pavergtiems bedieviškų sovietų imperialistų.“

Be to, Kongresą sveikino sen. William A. Purtell (R. - Conn.), kong. Josn D. Dingell (D. - Mich.), kong. William E. McVey (R. - Ill.), kong. Ivor D. Fenton (R. - Pa.) ir Michigan State Representative Joseph J. Kowalski iš Detroito.

Lietuvybės Studijų Institutas

suorganizuotas

Mokslų Mėgėjų Klubas

globojamas

LOYOLOS UNIVERSITETO

Sausio 9 d. 2 v. p. p. Petras Maldeikis skaito tema: nutautinimo problema.

Sausio 9 d. 3 v. p. p. Jozefina Daužvardienė skaito tema: tautinio paveldėjimo pritaikymas mūsų laikams.

Paskaitos vyksita Seselių Kazimieriečių Kolegijos patalpose 2601 W. Marquette Rd. šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Sėkmingai baigusis studijas Loyolos Universitetas išduos pažymėjimus.

KAS, KĄ IR KUR

— **Brighton Parko lietuvių** žiniai. Sekmadienį, sausio 10 d., 1:30 v. p.p. įvyksta Tėvų Marijonų Bendradarbių 35-to skyriaus susirinkimas Brighton Parko lietuvių parapijos mokylos kambaryje. Nariams bus progą užsimokėti 1954 m. narystės duoklę — \$1. Laukiame ir naujų narių. Tėvai Marijonai už narius skiria sekančias maldas: 1. ryte ir vakare maldos kalbamos vienuolyne už visus gyvus ir mirusius narius.

2. Kiekvieną pirmą mėnesio penktadienį, šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje ir Sekminių dienoje yra laikomos šv. Mišios vienuolyne už visus draugijos narius.

3. Spalio mėnesio šv. Mišios yra atlaikomos už gyvus ir mirusius narius.

Todėl visi per šiuos Marijos metus įstokite į Tėvų Marijonų Bendradarbių Draugiją ir naudokitės skiriamomis maldomis savo reikalams.

Susirinkime dalyvaus Centro dvasios vadas ir plačiau praneš apie draugijos privilegijas.

— **„Vienas ir kiti“ rytoj paskutinį kartą**. Rytoj, t. y. sekmadienį, sausio 10 d., 4 val. po piet International House salėje, 1414 E. 59th St., ketvirtą ir paskutinį kartą Lietuvių Teatras stato, kritikos ir žiūrovų palankaus įvertinimo susilaukusį A. Skėmos „Vienas ir kiti“, 2 veiksmų, 4 paveikslų vaidinimą. Dėl spektaklio apipavidalinimo ryši reikalavimų, šis vaidinimas galimas įgyvendinti tik tinkamoje scenoje ir kitur jis, deja, negali būti nukeltas.

Veikale dalyvauja: E. Juodkaitė, N. Salkauskaitė, E. Vitulienė, V. Bilduša, V. Juodka, S. Petkus, J. Skomantas, V. Valiukas ir kt. Scenos efektai K. Oželio vadovybėje.

Veikalą statė Stasys Pilka. Scenovaizdis pagal Kanadoje gyvenančio žymaus mūsų dailininko Telesforo Valiaus eskizus.

Į International House, tramvajais vykstiant, geriausiai patekti vyžuojant iki 59 gatvės, o ten, persėdus į 59 gatvės autobusą, vykti 1400 į rytus.

— **Paminės a. a. prezidento Antano Smetonos** 10 metų mirties sukaktį. 1954 m. sausio 9 d. sueina 10 metų nuo buv. prezidento A. Smetonos mirties. Eilė lietuvių organizacijų Chicagoje sudarė komitetą suorganizuoti jo mirties sukakties minėjimą. Sausio 10 d. 10 val. bus pamaldos šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje, o 12 val. įvyks iškilmingas minėjimas Lietuvių Auditorijoje. Lietuviškoji visuo menė kviečiama pamaldose ir minėjime dalyvauti.

Minėjimui Rengti Komitetas

— **Parengimas**. Šeštadienį, sausio 9 d., 8 val. vakare bus Tėvų Marijonų Bendradarbių „bingo“ parengimas ir dovanų įteikimas Aušros Vartų par. salėje. Kurie gavote knygeles — malonėkite grąžinti šeštadienį per parengimą. Prašome narių, kurie galite atsinešti dovanėles su savim dėl lošimo. Dalyvaukime šiame parengime.

Komis'ja

— **Svarbu birutietėms!** Kuni-gaikštienės Birutės D-jos Chicago sk. valdyba maloniai prašo visas birutietes dalyvauti buv. prezidento Antano Smetonos 10 metų mirties sukaktuvių minėjime š. m. sausio mėn. 10 d. iškilmingose pamaldose šv. Kryžiaus bažnyčioje 10 val. ryto ir 12 val. iškilmingoje akademijoje Lietuvių Auditorijoje.

— **Moteryų Sąjungos Chicago apskrities** specialios komisijos posėdis bus sausio 10 d. (rytoj) 2:30 val. p.p. Druktenių name, 1609 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Prašome visų kuopų atstovų kuo gausiausiai dalyvauti, nes bus patiekti naujų narių vėjus planai ir Centro valdybos narių pranešimai.

Valdyba

— **Šv. Kazimiero Akademijos** Rėmėjų 1 skyrius (Town of Lake) rengia sausio 10 d. 6 val. vak. „bingo“ lošimą šv. Kryžiaus parap. svetainėje. Visi kviečiami. Bus gražių dovanų. Kad parengimas būtų sėkmingas daug dirba J. Cepulienė, V. Bučnienė, Turskienė, S. Mickūnienė ir kitos.

Valdyba

— **Seserų Kazimieriečių Rėmėjų Draugijos** metinė vakariinė bus vasario 28 d. Marijos Augšt. mokyklos patalpose. Tos draugijos metinis seimas bus gegužės 2 d. taipgi Marijos Augšt. mokyklos patalpose.

— **A.L.R.K. Susivienijimo** 163 k.p. susirinkimas įvyks sausio 11 d. šv. P. Marijos Gimimo parap. salėje tuojuo po sumos. Nariai prašomi atsilankyti, kad būtų galima aptarti kaikuriuos svarbius klausimus.

Valdyba

Kas yra Dievas? Kas yra žmogus? Kokie turi būti jo santykiai su Dievu?

Šiuos klausimus rasite išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkauskio kunigų seminarų profesorių: Prel. Dr. F. Bartkaus ir Kan. Dr. P. Aleksos naujausiam veikalui

Dievas ir žmogus

Didelio formato 517 pusl. Kaina \$5. Kietasis viršelis \$6.50. Užsakymus su pinigais siųskite „DRAUGAS“ 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Illinois

DIENRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti sekli kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraštis darosi būtinybė.

Sekandais metais sueina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šūkiu: kiekvienoose lietuviškuose namuose „lietuviškas“ laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis „Draugas“, pats švedamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: siūsiame dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kūrto turintiesiems.

„Draugas“ yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas leidžia dienraščio dvasiai, meno, literatūros priedą, turį specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, studentų), sporto, sveikatos patarėjų; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiems romanams ir paskia atkarpoje spausdina rinkinius kūrinių.

„Draugas“ turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Veneculoje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai „Draugo“ mėnesį Jūs niekuo neįsipareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Atsiųskite savo adresą ar adresus tu, kurie „Draugo“ dar neskaity, ir mes per mėnesį laiko Draugą siūsiame be užmokėto.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS